Hunedoara-D-va

● În acest număr ● În paginile ● În acest nu măr pagi 3 4 5 ● În nile ● În acest număr ● În paginile ● În acest număr

CÎTEVA PROBLEME ALE FORMĂRII TINEREI GENERAȚII DE CERCETĂTORI

Prezență entuziastă pe șantierele muncii patriotice

SPORT

Intreprinderea de prefabricate Craiova — vedere parțială
Foto: *Fl. Roșoga*

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII, SERIA II.
NR. 5539
6 PAGINI — 25 BANI
SÎMBĂTĂ
11 MARTIE 1967

„Colocviu despre competență"

OPINII

Prestigiul real

Prof. dr. docent
Nicolae Cajal
membru corespondent al Academiei

După o atentă lectură a materialului deosebit de interesant, bogat în învățăminte al colocviului cu privire la competență, apărut în „Scînteia tineretului" din 2 II 1967, cu importante implicații în munca celor mai variate domenii de activitate, inclusiv învățămînt superior și cercetare științifică, încerc să adaug unele opinii.

Aș vrea să arăt în primul rînd că mă alătur la majoritatea părerilor exprimate de participanții la această fructuoasă masă rotundă. Mi-aș permite unele sublinieri speciale cu privire la definitia competenței, aparținînd acad. N. Teodorescu, cu aplicații speciale în domeniul muncii de cercetare științifică și care leagă nemijlocit noțiunea de competență de producția originală, de valoare, de forță de sinteză creatoare, de opera de formare de cadre, precum și la completarea făcută de tov. inginer I. Dorobanțu ce nu separă de aceste calități, „vocația și dragostea față de colectivul în care muncești".

Aș adăuga la acestea, ca și la celelalte importante noțiuni aduse de participanții la masa rotundă, că în complexa noțiune de competență trebuie cuprinse, cooptate, **munca intensă, experiența proprie, permanentul contact cu specialitatea, cu realizările noi, obiectivitatea în interpretarea rezultatelor, curajul de recunoaștere a eventualelor eșecuri, lupta împotriva ideilor preconcepute, modestia.** Competența trebuie deci nu numai descoperită ci, conservată, cultivată, extinsă și chiar apărată printr-o poziție justă, nefiind rare exemplele de pierderi pe parcurs ale unor competențe reale.

Totodată din analiza materialului publicat, ca și din experiența unei activități cotidiene în domeniul abordat, îmi apar necesare și unele eliminări de echivocuri, unele corectări de poziție, mai ales cu referire la importanța competenței, a unei reale competențe în toate domeniile și, bineînțeles, în munca de creație, în eforturile de formare de cadre, în funcțiile de conducere. În toate acestea, fără discuție, competența este indispensabilă, ea condiționează alături de succes, și prestigiul, respectul, încrederea colaboratorilor și elevilor.

Mă refer la paralelismul folosit și nu întotdeauna valabil —

(Continuare în pag. a II-a)

La 5396 metri adîncime

În regiunea Ploiești s-a încheiat forajul unei sonde care a atins 5 396 m cea mai mare adîncime înregistrată pînă acum la sondele din regiune.

Obținerea acestei performanțe se datorește calităților remarcabile ale instalației de foraj 4 LD 315, precum și folosirii cu pricepere și maximum de randament a instalației.

La o altă sondă din regiune prevăzută a fi forată pînă la 6 000 m se folosește forajul cu jet, una dintre cele mai moderne metode de săpare a sondelor la mari adîncimi.

„AȘA I-AM CUNOSCUT NOI"

CUM SEMNEZI ÎN MAREA CARTE A SATULUI SOCIALIST

Anchetă organizată de VINTILĂ ORNARU

Participă scriitorii:

NICOLAE VELEA • PETRE SĂLCUDEANU • VASILE BĂRAN • RUSALIN MUREȘANU

. . . . . .

Moții se amestecaseră printre luncani, destul de sfioși; nevestele lor stăteau pe undeva pe margine, adunate în ciopor, și nu vorbeau.

— Avrame, tu știi cine ți-a dat ție pămînt? întrebă pe neașteptate Mitru, aducîndu-și aminte că în ședința de aseară Teodorescu spusese că toți comuniștii trebuie să stea de vorbă cu oamenii, să-i lămurească, să-i atragă spre partid.

— Știu, zise celălalt. Bunul Dumnezeu...

— Ce Dumnezeu, mă? Cum poți vorbi așa? Partidul Comunist, ai înțeles?...

— Păi, așa am auzit... Dar partidului cine i-a dat gîndul cel bun? Nu domnul? El...

— Partidul Comunist Român — urmă Mitru — ea și cum n-ar fi auzit. Și încă mare mult bine va mai face, fiindcă el este partidul oamenilor săraci și luptători. Tu, Avrame, ar trebui să te înscri în partid mă, ascultă-mă pe mine.

— Bine, răspunse celălalt, fără să stea pe gînduri. Numai că eu nu știu carte.

— Îl învăța...

— Parcă nu cred... Și se lovi cu degetul pe frunte. Nu se bagă nimic aici...

— Crezi tu. Se bagă.

— Păi, poate. Dar cum să mă scriu, dacă nu știu carte?

— Îi învăța, n-ai auzit?

— Da pînă să învăț, cum să mă scriu?

— Pui degetul! Strigă Mitru scos din fire.

— Îl bine și așa?

— Îi bine.

— No, atunci pun degetul. Tu ești președinte?

— Nu-s eu. Să vii în Lunca mîine. Și să stai de vorbă cu moțoganii, să-l lămurești cum te-am lămurit eu pe tine.

— Și ce să le spun, ha?

— Păi, ce ți-am spus eu ție: că Partidul Comunist a dat pămînt țăranilor săraci care s-au luptat... Că se gată cu domnia domnilor...

— Poate că se gată... Dară pămîntul, Dumnezeu mi-l dădu, să știi.

— Bine, mă, și Dumnezeu... Da el n-are partid, așa că trebuiește să te înscri la noi.

(Titus Popovici — „Setea")

Am ales dintr-un început acest fragment dintr-o operă literară cu scopul de a ne fixa mai bine cadrul în care vor decurge discuțiile noastre de azi, la care iau parte prozatorii NICOLAE VELEA, PETRE SĂLCUDEANU, VASILE BĂRAN și poetul RUSALIN MUREȘANU. Poate că n-am fi recurs la acest exemplu literar, dacă în minte nu ne-ar stărui o întîmplare mai veche, pe care vă rog să-mi dați voie să v-o relatez:

Cu mulți ani în urmă, la puțină vreme după apariția „Setei" pe ecrane, m-am nimerit într-un sat din nordul Olteniei în mijlocul cîtorva tineri (vreo patru la număr). Mai cu o snoavă, mai cu o glumă, între noi s-a încins o discuție serioasă pe niște probleme care ne interesau deopotrivă. La un moment dat, cînd discuția era mai aprinsă, și cînd întrebările deveniseră mai grave, unul din cei patru flăcăi, ca să-și încurajeze vecinul să dea răspunsul cuvenit, l-a îndemnat zicîndu-i:

— Răspunde tu, mă, Mitru Moț... că ești mai deștept!

(Continuare în pag. IV—V)

Fată din Orăștie

AU ÎNCEPUT MUNCILE AGRICOLE DE PRIMĂVARĂ

De cîtva timp în toate regiunile au început muncile agricole de primăvară. Lucrători din gospodăriile de stat, stațiunile de mașini și tractoare și țăranii cooperatori pregătesc terenul pentru semănat și plantări de pomi și vii, aplică îngrășăminte, iar în unele regiuni se însămînțează. Aceste lucrări se desfășoară mai intens în sudul Olteniei și regiunii Argeș, în cîmpia Banatului, în vestul regiunii București și în regiunea Ploiești. Pînă la sfîrșitul acestei săptămîni au fost însămînțate cu mazăre, plante de nutreț, legume, floarea-soarelui și sfeclă de zahăr circa 55 000 ha. Pe semănăturile de toamnă au fost aplicate îngrășăminte chimice pe mai mult de 1 720 000 hectare. Și această lucrare, de mare însemnătate în sporirea producției, s-a făcut pe suprafețe mai mari în regiunile din sud, unde munciile agricole încep mai din vreme. În ultimele zile s-au desfășurat mai intens pregătirile pentru plantările de pomi și vii, lucrări executate în proporție de 50 și respectiv 70 la sută.

În această primăvară se prevede însămînțarea a circa 6 milioane ha cu diferite culturi, ceea ce impune pregătirea din vreme a terenului și însămînțarea în perioada optimă a fiecărei plante. Se desfășoară totodată importante lucrări în legumicultură, pomicultură și viticultură.

Liceul industrial minier din orașul Baia Mare, regiunea Maramureș, pregătește tehnicieni pentru diferite specialități. Profesorul Pal Iosif explicînd unui grup de elevi ai liceului industrial minier despre schema unei instalații moderne de acid sulfuric
Foto: AGERPRES

CADRAN

Lăsați copiilor filatelia...

Mărturisesc că din totdeauna mi s-a părut pasiunea filatelică atît de nevinovată încît am trecut indiferent pe lîngă ea cu aerul lui „ei și ?!". Dar această pasiune are de la o vîrstă și de la un anumit nivel profesional implicații serioase pe lîngă care nu poți trece ridicînd din umeri. Desigur filatelia rămîne o pasiune nevinovată cum nevinovată ar fi colecționarea biletelor de tramvai sau adunarea scobitorilor dacă în unele cazuri, ea n-ar fi practicată, cu prea multă seriozitate, mai ales cu o seriozitate exagerat mărită față de exercitarea propriei profesii, devenind o manie care distrage de la țeluri și îndeletniciri esențiale. Se spune adesea că timpul liber nu este sfîrșitul muncii ci începutul ei. Și aici stă — în cea mai mare parte — înțelepciunea realizării profesionale, a succesului social. Mania abțibildurilor face loc însinuărilor dubitative și de aici pînă la a avea convin-

V. ARACHELIAN

(Continuare în pag. a IV-a)

Uzinele „Tractorul" Brașov. În hala de montaj

SĂ DISCUTĂM DESPRE TINEREȚE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERI

ȘI DUMNEATA PORȚI VINA, „OMULE CUMSECADE"!

Faptele reprobabile pe plan social și încălcarea disciplinei cetățenești pot fi prevenite și remediate imediat ce apar prin răspunderea morală a colectivității. Luarea de atitudine contra abaterilor de la normele de conduită ale societății noastre face parte din preocupările zilnice, din propria personalitate a majorității cetățenilor. Sfera preocupărilor proprii depășește astfel sfera intereselor strict personale.

Mai apare însă și „omul cumsecade". E însă un fel de-a zice cumsecade. Omul cumsecade vede și tace, tace și nu vede. „Nu mă interesează ce face altul", „Ce am de cîștigat?", „Dece să mă supăr cu omu?", sînt cîteva din răspunsurile sale.

Omul cumsecade uită sau nu a știut niciodată că a face parte din colectiv, înseamnă a manifesta — poate înainte de toate — grijă tovărășească față de tovarășul tău, și nu toleranță sau dezinteres.

Într-una din primele zile ale lui ianuarie 1967, pe la orele 19—20, Daianu Gheorghe încărca la repezeală într-un sac, porumb dintr-o grămadă a G.A.S. Tg. Jiu. Cîrlea Constantin, prietenul său, trecea pe drum.

— Ce faci aici la ora asta? l-a întrebat.

— Umplu și eu un sac cu porumb.

— Păi de la gospodărie?

— Vino de-mi ajută și tu, ca să nu dea paznicul peste mine...

Și iată că „omul cumsecade", Cîrlea Constantin, maistru la Fabrica de ciment Tg. Jiu, îl ajută pe prietenul său să fure porumbul gospodăriei și... să ajungă în fața instanței. 30 kg porumb sau 87 lei, a fost prețul indulgenței, indulgență care a dus la „ajutarea" lui Daianu să fie judecat pentru furt din avutul obștesc.

Judecătorul Arjoca Alexandru, vicepreședinte al Tribunalului raionului Gorj ne spunea: „În diferitele procese la care am participat, de multe ori apar și „oameni cumsecade", vinovați care, aparent, n-au nici o vină. Am să vă redau un astfel de caz:

În ziua de 30 mai 1966, ca un bolid gonea spre oraș autobuzul cursă Tg. Jiu—Cîlnic. Călătorii țipau, vociferau, dar autobuzul gonea mai departe. La intrarea în oraș era să lovească niște căruțe. În fața liceului Tudor Vladimirescu cu aceeași viteză excesivă autobuzul a lovit mortal pe Mîndeuță Constantin care mergea pe bicicletă.

Șoferul autobuzului, Corlan Aristică era amețit și nu mai putea să raționeze. Împreună cu taxatorul Pocșan Constantin, „cinstișeră" timp de mai multe ore. Cu ei era, cînd au plecat beți în cursă, și un astfel de „om cumsecade". L-am întrebat:

— Ați văzut că șoferul era beat?

— Da.

— De ce nu l-ați oprit să conducă?

— Păi... dacă Aristică voia să conducă, nu puteam să nu-l las. Nu era doar prima oară că se urca puțin băut la volan.

— Dar dumneata de ce nu ai băut?

— Apoi, eu trebuia să preiau cursa. Și dacă l-aș fi schimbat,

MIHAI STRÎMBEI

(Continuare în pag. a IV-a)

SURSA FOLCLORICĂ ŞI STIL SPECIFIC ÎN ARTA PLASTICĂ

A CREA ÎN SPIRITUL ARTEI POPULARE

Vasile Drăguţ

Unul dintre marii clasici ai picturii româneşti moderne, Ştefan Luchian, obişnuia să spună: „Natura nu trebuie să o imiţi nici s-o copiezi, trebuie să lucrezi în felul ei". Parafrazînd acest adagiu devenit celebru, în fond o adevărată profesiune de credinţă, se poate spune că: „Nu trebuie să imităm folclorul şi nici să-l copiem; trebuie să credem în felul lui".

De o acută actualitate, problema inspiraţiei din folclor nu este chiar atît de nouă. Cu aproape o jumătate de secol în urmă, pictorii Francisc Şirato şi Nicolae Tonitza au acordat acestei chestiuni atenţia condeiului lor de critici competenţi, semnalînd în variate cazuri, pericolul folclorismului. Cu obişnuita-i causticitate, Nicolae Tonitza ridiculiza procedeele „doctoriceşti" ale acelora care îşi imaginau că specificul naţional se poate naşte administrînd artei „injecţii cu troiţină", frecţii cu sarică de moţ, buline din scamă de catrinţă, lină de cîrlană, scuturătură de aba şi cînepă topită în bolta Snagovului sau clismă fierbinte cu spălătură de frescă din Biserica Domnească". La rîndul său, Şirato denunţa falsitatea poziţiei artistului modern transformat în copist al artei populare. „Un artist care renunţă la sentimentul plastic sădit de natură în sufletul său ca să facă simplă operă de copist sărăceşte arta şi pe sine prin creaţii vane. Pastişa, oricînd duce la discordarea, la dizolvarea sentimentului plastic şi, în consecinţă, la impotenţa sentimentală şi spirituală, la o moleşeală a voinţei şi gîndirii, iremediabile. Şi apoi, un artist care merită acest nume în virtutea unei personalităţi proprii bine definite să nu aibă ca scop artistic decît anihilarea sa sufletească, aplicîndu-se la imitaţii, la zămisliri puerile, care vor rămîne, totuşi, stîngăcii voite, naivităţi artificial provocate? La ce va ajunge? Fatal, la un manierism de care la un moment dat numai snobismul se poate declara satisfăcut. Noi vom prefera acestor contrafaceri, totdeauna, strachina ţărănească fiind primitivă prin sentiment iar nu prin «intenţie».

Din nefericire, nici autoritarele opinii critice ale celor doi pictori, nici chiar realizările artei româneşti din prima jumătate a acestui veac nu au reuşit să spulbere total acele păreri confuze care înconjoară folclorul cu o falsă aură de magie şi exotism.

Am salutat cu bucurie pagina consacrată acestor probleme de către „Scînteia tineretului" (Nr. 5 507 din 2 februarie 1967). M-am bucurat să constat seriozitatea de gîndire şi fermitatea de expresie a celor patru artişti tineri şi talentaţi. Pentru că, trebuie să recunoaştem cu curaj pericolul „folclorismului" acesta există şi el s-a conturat şi mai mult cu ocazia ultimei expoziţii bienale a artelor plastice.

Nu puţini artişti, pictori şi sculptori, s-au prezentat cu lucrări în care dincolo de citarea unei scheme compoziţionale, a unui motiv ornamental, dincolo de imitarea icoanelor pe sticlă şi a pieselor de port ţărănesc, cu greu mai putea fi descifrat un fior artistic, autentic, emoţionant şi convingător. Unele lucrări erau adevărate colaje de motive folclorice disparate fără nici o legătură între ele înafară de imaginaţia rău aplicată a autorului.

De bună seamă, avem nevoie de o artă originală, de o artă care să reprezinte în mod elevat încordarea prometeică a epocii noastre o artă care să ne reprezinte prin tot ce avem mai temeinic şi mai de durată ca popor, ca făuritori ai unei noi orînduiri. La făurirea unei asemenea arte, tradiţia folclorică poate aduce o substanţială contribuţie. Dar traditia folclorică nu poate fi înţeleasă ca un bagaj inert de forme scăldate în naftalina muzeelor. Tradiţia folclorică trebuie înţeleasă în perenitatea ei, în acea spiritualitate vie şi dinamică care s-a prelungit, într-o formă sau alta, pînă în sufletul nostru de azi, definindu-ne atît ca indivizi, cît şi ca popor, ca naţiune conştientă.

Cum trebuie înţeleasă asimilarea folclorului pentru înfăptuirea unei arte naţionale ca spirit şi universală prin generozitatea şi modernitatea limbajului avem a învăţa de la marii noştri înaintaşi, în primul rînd de la Luchian şi de la Brâncuşi. Vorbind despre Ştefan Luchian, Nicolae Tonitza sublinia că acesta este cea mai puternică şi în acelaşi timp cea mai naţională personalitate artistică a noastră, precizînd mai departe că originalitatea naţională a picturii lui Luchian constă în interpretare. Nu găsim în pictura lui Luchian motive folclorice şi nici divagări în depozitul de forme aparţinînd trecutului. Recunoaştem în schimb în strălucirea vibrantă a florilor sale incandescenţa potolită a smalţurilor de pe ulcelele ţărăneşti. În peisajele lui Luchian s-au adunat tristeţi şi bucurii, doine de alean şi cîntece de veselie, un duh de omenie care răzbate de sub fiecare tuşă de penel. Pentru că Luchian nu a venit în mijlocul poporului ca un străin curios de noutăţi, el a trăit în mijlocul oamenilor simpli, al făuritorilor de folclor şi a creat alături de ei, doruri şi năzuinţe comune. Folclorul răzbate în pictura lui Luchian nu prin aparenţele motivelor incidentale ci prin substanţa comună de spiritualitate şi efect.

Plecînd de la alte premize, dar cu aceeaşi adîncă înţelegere a miezului artei populare româneşti, Brâncuşi este primul dintre artiştii noştri care a impus autoritatea geniului său întregului Univers. Remodelînd forme şi motive de inspiraţie folclorică, transformînd stîlpii prispelor gorjene în coloane ale bolţii cereşti, descifrînd în crestăturile capetelor de cosoroabă, cîntecul avîntat al cocoşilor, ridicînd masa rotundă din vatră la simbol al duratei şi rotirii stelare, Brâncuşi a arătat, de fiecare dată, cum trebuie să ne apropiem de arta populară românească: respectîndu-i adică, spiritul, dimensiunile lăuntrice, constantele de armonie şi echilibru.

Mihail Eminescu a fost un pasionat iubitor şi culegător de folclor, dar în poezia lui nu a făcut folclorism. La fel Tudor Arghezi sau Lucian Blaga. În opera lor, folclorul este duh creator, prezenţă a înţelepciunii şi frumuseţii statornice, nu literă moartă răstignită în vers.

Aşa cum s-a subliniat şi în sus-amintita pagină din „Scînteia tineretului", deşi problema valorificării folclorului nu este nouă, actualitatea ei nu poate fi tăgăduită şi e bine ca discuţiile pe această temă să continue. Se poate spune că, alături de alte încercări, valorificarea folclorului constituie un prilej de severă trire. Pentru că, îmi îngădui să cred, că acel artist în a cărui operă nu vibrează corzile tradiţiei, nu respiră duhul poporului căruia îi aparţine, nu este decît o trecere întîmplătoare prin lumea artelor, un fapt divers pe care memoria posterităţii nu-l va înregistra niciodată.

Colectivul de creaţie al Fabricii de relon Panduri creează modele noi, menite să satisfacă cele mai pretenţioase preferinţe. Colectivul de creatori condus de ing. Alecu Maria este autorul unui mare număr de modele.

LAMPA LUI ALADIN — DE LA OBOR

Nu este vorba de încîntătoarea poveste a Şeherazadei, de lampa fermecată a prea fericitului Aladin. Lampa în cauză, cu fitil numărul cinci arde cu petrol de la orice găzărie şi a fost probabil cumpărată de la Obor. Am găsit-o agăţată în modernele hale ale I.P.R.S.-Băneasa (Întreprinderea de piese radio şi semiconductori). Stătea pe pereţi umilită de strălucitoarea lumină a neonului. Oricît părea ea de banală tot este făcătoarea de minuni. La un semn al său toate fetele din secţiile „diode", „tranzistori" şi „rezistenţe" — se ţin de nas şi fug în curte. Agitaţia aceasta durează cîte 15-20 minute, timp în care procesul tehnologic se întrerupe, după care tot lampa le spune să vină liniştite la treburi. Fetele au numit-o, e drept, cu un dram de îngăduinţă, „lampa lui Aladin". Ce sîmbure de adevăr e în teneiul acestei afirmaţii, că e destul de greu să potriveşti vremea lui Harun al Raşid cu adevăratele minuni din vremea noastră, minuni care, într-un fel, se înfăptuiesc şi în complicatul proces tehnologic al întreprinderii de piese radio şi tranzistori? Nichel-carbonilul! Acesta a creat noua variantă a lămpii „fermecate". Nichel-carbonilul — un gaz incolor, inodor, toxic, emanat în procesul de lucru la secţia de metalizare a pieselor.

Instalaţia necorespunzătoare şi amplasarea nejudicioasă a acestei secţii (care aduce mai mult a staţie de îmbuteliat sifoane) face ca în orice moment lucrătorii din întreprindere să fie „puşi pe fugă" şi să se ţină de nas. Ca o sabie a lui Damocles e gazul toxic! Ameninţă, dar nu se manifestă. Foarte primejdios, o spun chiar specialiştii, inerent în procesul tehnologic, deşi nu a creat pînă acum victime, se cunosc „proprietăţile" lui chimice şi muncitorii din secţiile unde nu se lucrează cu mască — se consideră, pe drept cuvînt, în primejdie. În urma cercetărilor făcute de către Institutul de Igienă şi Protecţia Muncii — nu i-au dat de urmă! E un gaz fantomă! Nimeni nu-l găseşte. E suficient să constate cineva cu mirosul mai fin vaporii de lichid şi toată lumea încetează lucrul. Psihoza nu poate fi înlăturată fiindcă sectia care lucrează cu nichel-carbonil se află în imediata apropiere a fabricii. Nu poţi linişti omul, oricîte instructaje de liniştire s-ar ţine în secţii, dacă primejdia, ca o energie potenţială, e gata oricînd să se dezlănţuie. Pentru liniştirea spiritelor au fost aduse lămpile de la Obor. Arde flacăra lor liniştit — e bine, filează lampa — e primejdie. Şi toată lumea afară! Cu şi fără motive lucrul se întrerupe cîteva zeci de minute pe zi, procesul tehnologic care ar trebui să se desfăşoare în flux continuu, necondiţionat, fiind vorba de aliaje sensibile, preţioase şi de lucrări pe dimensiuni mici de ordinul micronilor, se strangulează. Pierdere de timp, de materiale şi mai cu seamă un mare consum de energie nervoasă, atît de necesară lucrătorilor din acest domeniu, se iroseşte prin false semnale de alarmă provocate de gazul fantomă. Un lucru ar fi trebuit să fie clar şi pentru toată lumea. Pentru înlăturarea psihozei trebuie izolată secţia de metalizare — conform normelor de protecţia muncii — undeva la 1-2 kilometri depărtare de restul fabricii. Poate că reţineri „contabiliceşti" determină conducerea întreprinderii şi forul tutelar de a face o nouă amplasare a secţiei care în prezent seamănă mai mult cu o baracă de cîntar automat. Instalînd secţia aşa cum recomandă normele de igienă şi protecţia muncii este înlăturată obsesia gazului fantomă care creează pe zi aţiţia timpi morţi şi fragmentează procesul de producţie, influenţînd asupra calităţii produselor. Dar primejdia nu este înlăturată decît în parte, fiindcă cei care lucrează direct cu nichelul sînt ei înşişi în primejdie. Trebuie date dispoziţiuni stricte pentru folosirea, în permanenţă, a echipamentului de protecţie. Se lucrează fără mască, nu există un sistem corespunzător de ventilaţie etc., iar mediul de lucru este toxic peste limitele admise după cum reiese şi din tratatul „Bolile profesionale" al profesorului Pilat N. Gavrilescu: „Mirosul de funingine al nichelului-carbonil e cu totul insuficient ca avertizare, deoarece concentraţia la care începe să fie perceput, 7 mg/m³ de aer, întrece cu mult C.M.A. (concentraţia maximă admisă) care este de 0,03 mg/m³ de aer, pentru o expunere de scurtă durată şi 0,007 gm/m³ de aer pentru o durată de lucru de opt ore". E clar!

Deci trebuie avut în vedere ca prin mutarea staţiei să fie întocmite şi proiecte speciale de ventilaţie „per descenssum" pentru diminuarea mediului toxic. În afară de acestea, conducerea fabricii „să nu se scumpească la tărîţe", cînd e vorba de oameni şi să acorde în mod regulat antidotul necesar celor care lucrează în acest mediu, concediu sporit şi o durată de lucru de 6 ore, aşa cum au avizat, în urma cercetărilor întreprinse, Inspectoratul sanitar de stat al raionului „1 Mai" şi Comitetul de stat pentru protecţia muncii.

Lampa de la Obor, cu fitil numărul cinci, nu poate fi a lui Aladin şi nimeni nu trebuie să aştepte minunile din „O mie şi una de nopţi". Fetele au glumit, iar banala lampă, nu e fermecată!

ION MARCOVICI

Prestigiul real

(Urmare din pag. 1)

vîrsta, competenţă, prestigiu. Cred că valoarea intrinsecă, cunoştinţele în domeniul respectiv, seriozitatea, pasiunea pentru muncă, tehnicitatea, perseverenţa, operativitatea, iniţiativa sînt factori primordiali ce justifică, ce declanşează şi condiţionează respectul colaboratorilor, mai mult chiar decît vîrsta. Nu înseamnă că subapreciez experienţa şi că nu port un deosebit respect cadrelor vîrstnice, profesorilor şi maeştrilor noştri veneraţi, mai ales că mulţi din cărturarii noştri, vîrstnici după actul de naştere, sînt deosebit de tineri ca activitate, ca entuziasm, ca putere de muncă. Cunosc însă şi mulţi tineri, care în munca de cercetare şi-au obţinut pe drept o binemeritată consacrare (a nu se uita că vîrsta medie a premiului Nobel este 35 ani) şi trebuie lăudată şi dată ca exemplu atitudinea de promovare curajoasă a cadrelor de cercetare după valoare, după competenţă şi nu după vechime în muncă. În institutul în care lucrez, în Institutul de inframicrobiologie al Academiei R.S.R., maestrul meu, academicianul St. S. Nicolau a militat şi militează permanent pentru acest principiu, pentru încrederea acordată tineretului, pentru stimularea muncii lui şi împotriva însuşirii muncii acestuia de către alţii, pentru fixarea de responsabilităţi reale în temele de plan, pentru promovarea cu curaj a cadrelor tinere competente în fruntea unor sectoare şi secţii ale institutului; toate acestea constituie metode eficace, de ridicare a cadrelor, generatoare totodată de respect, utile sublinierii şi statuării unui real prestigiu, garanţii pentru descoperirea şi promovarea adevăratei competenţe. Într-o strînsă legătură cu astfel de poziţii trebuie să arăt că în complexul de elemente şi condiţii ce caracterizează **competenţa** personal apreciez modestia ca o trăsătură esenţială a unui om de ştiinţă adevărat, valoare ce se integrează în mare măsură în noţiunea de competenţă.

Consider eronată opinia după care „unui om i se acordă consideraţia pe care el ştie să şi-o acorde", sau opinia după care „modestia surpă prestigiul" unui cadru de conducere, unui conducător ştiinţific; este dureros să constaţi că unii cred că valoarea unui om de ştiinţă creşte paralel cu reputaţia pe care ştie să şi-o facă". Modestia este una din trăsăturile ce operează în mod semnificativ în procesul de educaţie a tineretului, subliniază şi apără competenţa.

Într-o altă ordine de idei doresc să subliniez că am unele rezerve şi chiar opinii contrarii cu referire la rolul şi importanţa acordată concursurilor pentru descoperirea şi fixarea competenţelor. Din experienţă proprie, fără a minimaliza sau a exclude această formă de selecţie, o consider insuficientă, improprie, cel puţin pentru trierea cadrelor de cercetători sau a celor ce intră în procesul didactic din învăţămîntul superior. Pentru aceste scopuri sînt mult mai eficiente, înaintea concursurilor, aprecierea studenţilor în activitatea din cadrul cercurilor ştiinţifice, stagiile benevole (de probă) la catedră sau institutele de cercetare ştiinţifică, stagiile de internat etc.

În aceste activităţi se pot descoperi mult mai just decît prin concursuri — ce adesea furnizează rezultate nereale, paradoxale — adevăratele competenţe. Am participat în comisii la nenumărate concursuri şi am avut ocazia să urmăresc în timp activitatea multora din cei ce au strălucit şi impresionat comisiile prin erudiţia lor. Vă rog să mă credeţi, că deziluziile au fost suficient de numeroase; nu am avut însă nici o decepţie atunci cînd a fost vorba de cadre verificate anterior în stagii obiectiv apreciate în munca de cercetare sau didactică, munci ce cer un adevărat talent, perseverenţă şi chiar sacrificii.

Aş vrea să subliniez şi existenţa de **piedici în dobîndirea, desăvîrşirea şi conservarea competenţei**, şi din nou, bineînţeles, cu referire specială la procesul muncii de cercetare ştiinţifică şi de învăţămînt. Voi adăuga la deficienţele de stimulare materială şi morală semnalate de tov. ing. Costache Sava şi ing. C. Cîrlogan, lipsa în anumite laboratoare, institute etc., a unei aparaturi adecvate moderne, a lipsei pieselor de schimb pentru aparate de mare valoare, (de multe ori aparate unice), a lipsei de reactivi şi de substanţe de calitate corespunzătoare, a lipsei unui număr suficient de cadre auxiliare (laboranţi, tehnicieni), a existenţei adesea a unui birocratism exagerat în această activitate şi care conduc inevitabil la tocirea energiei, la diminuarea timpului aferent documentării, a timpului dedicat muncii de cercetare efectivă, care împiedică dezvoltarea competenţei.

Toate acestea formează modeste observaţii pe marginea valoroaselor date aduse de participanţii la colocviul ce face obiectul intervenţiei mele, menite să sublinieze în acest moment, în care poporul nostru ce nu a dus niciodată lipsă de competenţe, cele mai adecvate metode pentru descoperirea, formarea, promovarea şi cultivarea competenţelor reale în toate domeniile de activitate, chezăşie indispensabilă progresului poporului şi patriei noastre.

La Pipirig, unul din satele „amintirilor" lui Creangă

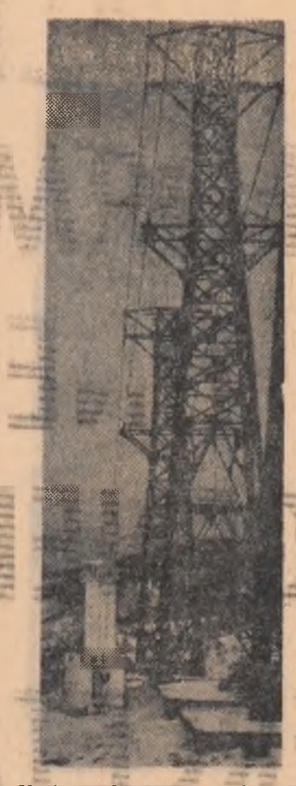

Noul puţ de extracţie şi funicularul de la Exploatarea minieră Aninoasa.

Foto: AGERPRES

ROMAN ŞTIINŢIFICO-FANTASTIC

— VERSIUNE PRESCURTATĂ —

de N. PĂDURARU

Consultant ştiinţific: conf. dr. ION DIMA

REZUMAT: În dorinţa de a vindeca oamenii îmbolnăviţi de emanaţiile unei rachete extra-terestre, expediţia condusă de inginerul Bartolomei, descinde pe planeta de origine a rachetei, unde găseşte un robot solitar.

. . . . . .

Cei doi bărbaţi de pe astronavă studiară îndelung schemele la teleradon, cerîndu-i mereu lui Bartolomei să se mute dintr-o parte în alta că le astupa cîmpul vizual. Pilotul Stoica se

— 38 —

mărgini la urmă să ceară degajarea completă a obiectului străin. Bartolomei se supuse. După încă o jumătate de oră, trunchiul de con, cu înălţimea de 4,38 metri, era dezvelit total, sprijinit pe dedesubt cu baza mare pe trei cricuri hidraulice şi înconjurat cu un şanţ larg de 2,70 m. Pe partea dezvelită erau şi scheme asemănătoare cu celelalte, dar şi foarte multe noi. Sistemul de propulsie nu se zărea, era deci fie escamotabil, fie detaşabil, în care caz Bartolomei era hotărît să scurme toată planeta şi s-o întoarcă pe dos la nevoie, ca să-l afle.

. . . . . .

(Bartolomei reuşeşte, ajutat de colegul său, să pună în funcţie Robotul şi să-i capteze mesajul.).

Bartolomei ceru Robotului situaţia rezervelor de energie, dădu din cap şi rămase cîtva timp absent. Îşi reveni singur şi mai ceru în prealabil maşinii străine raportul asupra gradului ei de acomodare la mediu, şi cînd află că maşina are pierderi de curent pe unul din cablurile către antene, Bartolomei izolă el însuşi cablul în porţiunea detectă.

Uriaşul trunchi de con argintiu poseda la partea superioară o rampă de lansare cu trei rachete identice pe un suport-bandă, rachete în care oamenii recunoscură imediat replica aerolitului găsit în schitul Izvor, „facla" stareţului. Se vedea bine de altfel şi lăcaşul gol al rachetei lipsă.

Bartolomei îşi concentră întreaga atenţie asupra mesajului, pe care Robotul începuse să-l transmită. Erau 52 de miliarde de cuni în primejdie, şi era de înţeles amploarea acţiunii de salvare întreprinse, dacă Pămîntul făcuse ce făcuse pentru cei 119.

Cunii trăiau într-o supercivilizaţie de gradul II pe şase planete într-un sistem şi pe încă trei în altul, la jumătate de paresc distanţă, în marginea metagalaxiei. Bartolomei căzu pe gînduri vizionînd stereo-filmul proiectat de Robot. Abia Toader sau copilul lui Toader avea să apuce începutul unui asemenea grad de dezvoltare. Dar cunii erau şi cu mult mai vechi decît pămîntenii. Şi totuşi, aceste fiinţe înţelepte cereau imperios ajutorul lumilor prietene, fapt care-l tulbura nespus pe Bartolomei, iar pe doctor îl făcea încordat în efortul de a înţelege. Era dificil să înţelegi cum tocmai dezvoltarea inteligenţei punea capăt existenţei fizice a fiinţelor cuni.

— 39 —

Bartolomei gîndi că şi pămîntenii făcuseră primii paşi spre acest stadiu şi vor avea, probabil, de înfruntat cîndva acelaşi pericol. Nu începuseră oare oamenii să se acomodeze mai bine la medii străine tocmai din cauza mai marii dependenţe a fizicului de psihic?

Cunii imprimaseră prin exerciţiu funcţii superioare cîtorva din membrele mai intens folosite, aceste părţi îşi dezvoltară capacităţi psihice proprii, sisteme foarte elaborate de autoreglare, supuse totuşi, în solicitările mai complicate, ordinelor encefalului. Evoluţia tindea să egalizeze potenţele tuturor acestor noi centre psihice; întreaga fiinţă astfel evoluată reuşea să activeze intelectual şi fizic — însutit, atît prin însumarea valorică cît şi prin combinarea specificului fiecărei părţi. Urmau detalii numai de doctorul Pascu înţelese asupra transferului controlului şi comenzii din encefal în sistemul nervos propriu organului în cauză. Era pur şi simplu o stare obţinută prin evoluţia îndelungată a procesului cunoaşterii, pretabilă de la un anumit punct numai intuiţiei. Cel puţin pentru oameni. Bartolomei era încă foarte departe de înţelegerea acestei realităţi, Pascu nu zicea nimic — poate că el înţelegea mai multe, iar pilotul Stoica, potrivit obiceiului, gîndea cu fruntea sprijinită într-o mînă.

Robotul defini catastrofa ca pe o boală a cunoaşterii. Cunii sucombau cu caracteristici denotînd imposibilitatea realizării din cauza formaţiei intim fizice. Robotul mai susţinu că toate fiinţele capătă în plus, odată cu evoluţia, o formaţie vitală mai mult, cea spirituală care este provocată de procesul cunoaşterii şi întreţinută de el.

Neputincios deocamdată, Bartolomei îşi aminti de Pămînt. Intreg Pămîntul trebuia să se gîndească la asta ca o singură minte. O generaţie sau mai multe, cîte vor trebui. Poate numai un an. Cine putea să ştie?

Bartolomei începu să lucreze la montarea Robotului şi-şi repetă că oamenii, dacă vor să se mai numească oameni, trebuie să-i ajute cumva pe cuni, studiindu-le fiziologia, biotopul, trecutul şi tradiţiile — pînă o să izbucnească o dată soluţia. Şi jumătate de soluţie era bună. Chiar şi o idee fără mijloace imaginabile de punere în practică. Poate că mijloacele le aveau cunii. Sau alte lumi.

— 40 —

Cupola căpătase un strat fin de praf roşu, praful năpădise şi Universalul 700 şi piesele detaşate ale Robotului, dar de pe acestea din urmă, inginerul îl îndepărtă cu scrupulozitate. Cu ocazia asta îndepărtă şi pelicula de praf mai veche. Montajul dură toată noaptea şi fu chinuitor. Apoi Bartolomei dezumflă cupola, strînse aparatele şi le transportă la tanchetă. Urcă şi el în ecluză, primi duşul sterilizant şi mai privi o dată Robotul care sclipea violet. Lîngă Robot lăsase containerul pămîntesc de pionierat, aşa cum se obişnuieşte; părea nepotul mai mic al Robotului.

Rachetoplanul şi formaţia de escortoare încrucişară aria sinclinalului şi începură să urce vertiginos spre astronavă, în vreme ce oamenii observau punctele de foc ale fulgerelor globulare. Ajunseră în două ore.

Astronava MC 72 mai execută o rotaţie împrejurul Zircăi-5 şi se desprinse cu un impuls slab de pe orbită. Pilotul Stoica verifică starea celor două rachete de cifraj şi le lansă estimînd ca intrarea în regim hiperluminic şi traiectoria să coincidă cu datele primului experiment. Oricare altă traiectorie le era cu atît mai puţin cunoscută. Bartolomei, pentru care înregistrările din secundele saltului hiperluminic erau decisive, se canoni să sensibilizeze detecţia externă.

După ce cuplă şi aparatajul de hiperluminic, Bartolomei intră pe mîinile doctorului, care freca binişor la fermoarele costumelor de anabiozare.

— Ia ascultă Bartolomei, voiam chiar să te întreb: te poţi trezi, să zicem aşa, găurit de vreun meteorit dintr-o parte într-alta ca o măsea stricată?

— Nu cred, fiindcă dacă te găureşte, nu te mai trezeşti.

— O asta, era! Hai, respiră adînc. Şi nu te gîndi la nimic.

Bartolomei dădu din cap. Ce tot zicea Pascu? Descoperirile obligă. Auzi pe rînd clinchetele cîtorva trepte de anabiozare, şi Pascu îi văzu prin ferestruică sprîncenele preocupat ridicate. Degetele doctorului zăboviră pe butonul mărunt al pompei de gaz narcotic; Bartolomei s-ar fi sculat, desigur, fără dureri de cap şi hemoragii, dar poate că şi fără ideea care-i încruntase sprîncenele. Aşa că Pascu dădu prioritate celor 52 miliarde de cuni bolnavi, şi-l lăsă să se gîndească.

Sfîrşit

● În această pagină ● În această pagină ● În acea stă pagi **AZI** nă ● În a cească p agină ● În această pagină ● În acea stă pagină ● În această

ȘTIINȚĂ ● ȘTIINȚĂ

1. Dr. ing. V. N. CONSTANTINESCU *Șef de sector*
2. Ing. T. COMĂNESCU *Cercetător principal*
3. Ing. FL. DIMOFTE *Inginer principal*
4. Ing. L. DUMITRESCU *Șef de sector*
5. ADELINA GEORGESCU *Cercetător stagiar*
6. Dr. ing. T. HACKER *Șef de sector*
7. Dr. ing. C. IAMANDI *Șef de sector*
8. I. NEDELCU *Cercetător stagiar*
9. Dr. ing. D. PANTAZOPOL *Șef de sector*
10. Ing. I. SETEANU *Cercetător*

ÎN JURUL „MESEI ROTUNDE“

DESPRE CÎTEVA PROBLEME ALE FORMĂRII TINEREI GENERAȚII DE CERCETĂTORI

Trăim anii celei mai cuprinzătoare revoluții tehnico-științifice din istoria omenirii. Astăzi — mai mult ca oricînd — a ține pasul cu impetuosul ritm de dezvoltare a științei mondiale, constituie o necesitate care condiționează progresul neîntrerupt al societății.

În aceste împrejurări, creșterea tinerei generații de cercetători depășește semnificația clasică a asigurării continuității în activitatea științifică. Științele se diversifică într-un tempo deosebit de rapid — se dezvoltă neîntrerupt atît în adîncime, cît și în suprafață — și ele se cer încadrate neîntîrziat cu lucrători științifici.

Preocuparea pentru ridicarea continuă a nivelului muncii de pregătire a cadrelor de cercetători se află în centrul atenției politicii partidului nostru pe tărîmul științei. Așa după cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., în expunerea cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică : „În știință, tineretul reprezintă o forță de seamă ; alături de experiența bogată și competența oamenilor de știință mai în vîrstă, el aduce elanul și cutezanța, indispensabile marilor investigații de cunoaștere științifică a naturii și societății, progresului științelor moderne.“

Evident, problemele legate de formarea tinerilor cercetători sînt multiple și se poate afirma că fiecare domeniu științific prezintă — în acest sens — anumite particularități.

Există însă anumite aspecte valabile pentru toate științele — o experiență comună. Inaugurînd o suită de materiale dedicată problemelor creșterii formării tinerei generații de cercetători, pagina de astăzi, încearcă să vă prezinte cu ajutorul unei anchete întreprinsă în rîndul unor cercetători de la Institutul de mecanica fluidelor al Academiei una din cele mai interesante experiențe în domeniul folosirii tinerelor cadre de cercetare științifică.

Primele păreri au fost formulate în legătură cu măsura în care pregătirea din cadrul facultăților îi face apți pe tinerii absolvenți pentru desfășurarea activității de cercetare științifică.

PENTRU ÎNCEPUT CÎTEVA CHESTIUNI DE ...ÎNVĂȚĂMÎNT

Dr. ing. T. Hacker, șef de sector :

„Evident, pregătirea din cadrul facultății trebuie să reprezinte o bază temeinică pentru orice tip de activitate ar desfășura ulterior absolventul. Întrucît însă o astfel de activitate poate avea un caracter eterogen — ea fiind legată de exploatare, tehnologie, proiectare, studii sau cercetare — consider că orientarea monotehnică a învățămîntului superior nu este cea potrivită. **Sînt de părere că facultatea trebuie să asigure absolventului o specializare după criteriul tipului de activitate pe care acesta urmează s-o desfășoare.**

O orientare după astfel de criterii ar putea avea în vedere o împărțire a învățămîntului tehnic superior în două mari categorii : în învățămînt tehnologic (pentru formarea de ingineri tehnologi și de exploatare) și de concepție (care să „crească“ viitorii proiectanți și cercetători). Numărul relativ redus al viitorilor cercetători exclude deocamdată cred posibilitatea organizării unui învățămînt superior în întregime specific acestui tip de activitate. Însă el **ar putea fi parțial suplinit după părerea mea prin înființarea unor cursuri facultative în scopul adîncirii unor discipline predate în cadrul cursurilor obligatorii. S-ar mai putea, de asemenea, crea seminarii al căror scop l-ar reprezenta obișnuirea studenților cu munca de documentare — atît de necesară în activitatea științifică — ca și combaterea tendinței pregătirii examenelor în exclusivitate după manuale.**

În sfîrșit, pregătirea postuniversitară (organizată sub forma doctoranturii și în alte moduri) ar fi în măsură să contribuie la pregătirea, în cadrul facultăților, a unui puternic detașament de cercetători. Pregătire care, evident, nu ar coincide în timp cu perioada „uceniciei“ în cercetarea științifică, ci i-ar urma...“

Ing. L. Dumitrescu, șef de sector :

„Se poate afirma că — în linii generale — nivelul de pregătire profesională a absolvenților facultăților este corespunzător chiar și exigențelor sporite ale cercetării științifice. Atît în universități — cît și în institutele tehnice de învățămînt superior — programele analitice ale cursurilor și chiar programele de învățămînt sînt modificate în mod continuu pentru a fi puse la curent cu cele mai recente realizări științifice și tehnice. Astfel, în ultimii ani au fost întocmite o serie de cursuri noi și discipline noi care au fost introduse în programa de învățămînt. Au apărut secții și chiar facultăți noi, ca să nu mai amintim despre faptul că în toate cursurile se efectuează modificări pe măsură ce știința și tehnica mondială înregistrează noi realizări.

Concomitent, crește însă și exigența cercetării științifice. Fenomen întrutotul îndreptățit dacă ne gîndim la faptul că cercetarea presupune înainte de toate investigația dincolo de limitele cunoașterii la un moment dat a unei probleme. În același timp, volumul și extinderea cunoștințelor științifice actuale a crescut extraordinar. Pe de altă parte, învățămîntul superior — mai ales cel tehnic — este pus în situația de a satisface simultan o serie de cerințe cum sînt organizarea unei juste proporții între cunoștințele teoretice generale și cele concrete, de specialitate sau limitarea duratei învățămîntului la un anumit număr de ani.

În țara noastră — ca și peste hotare — există în învățămîntul superior tendința către o orientare mai generală deoarece ritmul extrem de rapid de dezvoltare a tehnicii face ca elementele concrete, de strictă specialitate, să evolueze foarte repede. O astfel de tendință satisface și dezideratele muncii de cercetare. De pildă, în cercetarea din domeniul mecanicii fluidelor se caută să se atragă în cercetare ingineri din facultățile și secțiile care pun mai mult accentul pe studiul fenomenelor (mașini hidraulice, aviatice etc) și care — datorită acestui fapt — pot aborda mai rapid și mai ușor teme de cercetare propriu-zise...“

UNELE DIFICULTĂȚI ÎN RECRUTAREA CERCETĂTORILOR

Dr. ing. D. Pantazopol, șef de sector :

„Actualmente, pentru a putea fi recrutați în munca de cercetare, tinerii absolvenți ai institutelor politehnice trebuie să îndeplinească condiția de a fi trecut printr-un stagiu de producție de cel puțin trei ani. Această exigență este justificată prin faptul că — în acest mod — tinerii cercetători în domeniul științelor tehnice capătă o experiență care-i ajută atît la rezolvarea unor probleme cu aplicații în practică, cît și la orientarea lor în ansamblu în cercetarea științifică.

Pe de altă parte însă, obligativitatea stagiului în producție pune o serie de probleme greu de rezolvat. Astfel, proaspeții ingineri se depărtează oarecum de o serie de preocupări științifice, teoretice, specializîndu-se în probleme de fabricație sau proiectare. Ceea ce se leagă, în general, de cu totul alte metode de lucru, genuri de cunoștințe. În același timp, ei își creează — în timpul stagiului în producție — o anumită situație avantajoasă din multe puncte de vedere și, de aceea, nu renunță prea ușor la aceasta pentru a se angaja ca cercetători stagiari — avînd un salariu mai mic și obligația de a o lua de la „capăt“ într-o nouă meserie.

Practica Institutului nostru care — din punct de vedere al specificului său de bază, cel ingineresc — a „îmbătrînit“ din acest punct de vedere în ultimii ani, evidențiază din plin această situație. Ne găsim în situația paradoxală de a putea angaja tineri matematicieni cărora nu li se cere pentru aceasta satisfacerea unui anumit stagiu în producție — extrem de necesari în munca de cercetare dar care, datorită specificului pregătirii lor, nu pot realiza în mod direct legătura cu practica — și de a pierde din motivele amintite, ingineri care au dovedit în timpul facultății reale aptitudini științifice.

Renunțarea — în cazul absolvenților prezentînd mari posibilități de dezvoltare pe tărîmul cercetării științifice — la obligativitatea stagiului de producție, ar putea contribui la o substanțială ameliorare a structurii profesionale a institutelor tehnice. Iar dobîndirea experienței practice ar putea fi asigurată în cadrul institutelor, prin organizarea periodică a unor stagii în întreprinderile productive...“

Fl. Dimofte, inginer principal :

„Ca unul care am efectuat stagiul în producție și care, la intrarea în activitatea de cercetare, m-am lovit de mari greutăți din cauza întreruperii contactului cu studiul, mă asociez întrutotul celor amintite mai înainte.

Ce se întîmplă cu tînărul absolvent în perioada stagiului de producție ?

În general, acest stagiu este reglementat de către instrucțiuni interne ale ministerelor. Cele ale Ministerului Transporturilor — de pildă — consideră drept stagiu propriu-zis o perioadă de un an. În acest răstimp, absolventul ar trebui să ia contact cu secțiile productive ale întreprinderii. Urmează apoi un examen de verificare a cunoștințelor acumulate, după care inginerul stagiar este încadrat uneori în serviciul „constructor-șef“ sau în cel tehnic.

Toate acestea ar trebui să se întîmple însă teoretic. În realitate, absolventul este folosit — în această perioadă — și pentru o serie de treburi ca, dispecerat pentru procurări de materiale, scrierea a tot felul de bonuri de materiale sau documente de lucru — care stînjenesc considerabil procesul de acumulare a experienței de producție. Ele îi ocupă 75—90 la sută din timp și îl determină — pentru a scăpa de descalificare — să „evadeze“ în cadrul serviciilor de proiectări sau tehnic. Aici, într-adevăr, situația este cu mult mai bună. Însă timpul liber pentru studiu continuă să fie foarte limitat, astfel că nu numai dezvoltarea — dar chiar și „simpla“ menținere a nivelului de cunoștințe acumulate în timpul anilor de studiu — devine foarte dificilă.

Dar chiar și asemenea posibilități de studiu lipsesc aproape complet tinerilor absolvenți din secțiile productive care într-o proporție de aproape 80 la sută din timpul lor se ocupă de rezolvarea unor probleme care nu contribuie nici măcar la formarea lor ca buni practicieni.

Așadar, iată numeroase motive care sprijină după părerea mea, ideea renunțării la actuala formă de stagiu în producție în cazul tinerilor ingineri absolvenți deosebit de dotați pentru activitatea de cercetare și pledează chiar în favoarea revizuirii actualei practici de organizare a acestui stagiu pentru ceilalți ingineri...“

UN MOMENT ESENȚIAL : DOCUMENTAREA

Dr. ing. C. Iamandi, șef de sector :

„A devenit axiomatic adevărul că ritmul actual de dezvoltare a științei și tehnicii obligă pe fiecare lucrător din aceste domenii — indiferent de „vechimea“ sa — să fie la curent, zi de zi, cu ultimele noutăți. Pentru tinerii cercetători, acest adevăr este încă mai pregnant.

În consecință, după ce tinerii cercetători — ținînd cont de aptitudinile lor, de necesitățile existente în domeniul pe care-l abordează și sub îndrumarea celor mai vîrstnici — își precizează direcția de dezvoltare pe care o vor urma în viitor, urmează documentarea personală, sistematică de specialitate.

În sfîrșit, sînt de părere că tînărul cercetător trebuie angrenat de la început într-o problemă concretă de cercetare, care să-i dea sentimentul de a fi mereu util.“

Cercetător stagiar, I. Nedelcu :

„Am sosit de pe băncile facultății de matematică-mecanică — direct — într-un institut de cercetare. Gîndindu-mă la anii facultății, pot afirma că mi-am „format“ instrumentul necesar activității de cercetare. Fără îndoială, în scopul perfecționării instrumentului matematic însușit în anii de studiu mai am încă multe de făcut și aici rolul documentării este esențial.

Documentarea presupune cunoașterea la perfecție a unor limbi străine. Mai departe, documentarea include familiarizarea cu problemele generale ale secției în care lucrezi. În cazul matematicienilor, consider că este necesară o îndrumare mai strînsă în acest scop care să-i ajute să vadă realitatea fizică în spatele formulelor abstracte. Cît privește îndrumarea propriu-zisă a primilor pași în activitatea de cercetare, greutățile inerente debutului pot fi rezolvate sprijinindu-te pe experiența și competența cercetătorilor din secția respectivă.

TÎNĂRUL CERCETĂTOR ȘI „ȘCOALA ȘTIINȚIFICĂ“ A INSTITUTULUI

Dr. ing. V.N. Constantinescu, șef de sector :

„Problema formării tinerilor cercetători nu are o rezolvare unică. Ea depinde, pe de o parte, de specialitate, de caracterul specific al muncii de cercetare, iar pe de altă parte de personalitatea îndrumătorului ca și de cea a tînărului. În plus, însăși soluția evoluează în funcție de calificarea dobîndită și de experiența în cercetare acumulată.

În general, un tînăr cercetător avînd o pregătire corespunzătoare, înclinații către activitatea științifică dublate de pasiune și entuziasm are nevoie să lucreze — în primul rînd — într-un mediu care să-i cultive și să-i dezvolte astfel de calități. Important este — în acest context — ca el să aibă în față exemple vii de oameni de știință valoroși pe care să se străduiască să-i urmeze, să ia contact, zi de zi, cu un anumit nivel de cercetare, să-și însușească de la ceilalți o anumită practică în cercetare (alcătuită din lucruri în aparență mărunte, dar în realitate importante și extrem de utile : modul de abordare a problemelor, metode, tehnici de calcul sau experimentare etc).

Privind în acest fel, îndrumarea reprezintă o acțiune colectivă directă și indirectă, cu o pondere și responsabilitate evident sporite din partea celui căruia îi revine sarcina directă a îndrumării tînărului respectiv. Ceea ce presupune ca la locul de muncă să existe formată o „școală științifică“.

În același timp, tînărului cercetător trebuie să i se acorde — pe măsura capacității sale, a valorii dovedite — o mai mare libertate de acțiune. Concomitent cu participarea sa dintru început la cercetările colectivului din care face parte, este necesar să i se acorde nu numai timp pentru a studia, dar și pentru a „gîndi“ și a efectua anumite cercetări proprii, evident, înscrise în program. El este astfel lăsat să pășească pe „propriile sale picioare“, urmînd să solicite sprijin ori de cîte ori simte nevoie.

Atît eu — cît și ceilalți colegi ai mei — mai tineri sau mai puțin tineri — am avut șanse de a ne dezvolta în cadrul unei școli științifice — cu o tradiție depășind 30 de ani — în aerodinamică și mecanica fluidelor. În cazul Institutului de mecanica fluidelor, marea majoritate a condițiilor optime în vederea îndrumării și dezvoltării tinerilor cercetători există.

Există însă unele practici — legate îndeosebi de stimularea tinerilor cercetători și de promovarea lor — care se cer îmbunătățite. **Un exemplu personal în acest sens. În cei 15 ani de activitate, nu cunosc nici un caz în care vreo lucrare științifică valoroasă să nu fi fost acceptată spre publicare. Dacă acest exemplu pe care-l cunosc din propria-mi experiență este pozitiv, trebuie semnalat însă faptul că astfel de stimulente, deși extrem de necesare, nu sînt totuși suficiente.**

Majoritatea cercetătorilor sînt avansați după intervale de timp foarte mari (uneori, la peste 10 ani). În general puțini cercetători au beneficiat de specializări îndelungate în străinătate iar participările la importante reuniuni științifice internaționale sînt foarte rare. Cred că asemenea probleme și-ar putea găsi rezolvarea corespunzătoare. Ar putea fi, de pildă, îmbunătățit sistemul de încadrare și promovare, prin crearea unor trepte intermediare — combinate cu sisteme de avansare pe post — așa cum se practică în cadrul învățămîntului superior...“

Cercetător stagiar, Adelina Georgescu :

„Tinerii stagiari proaspăt sosiți de pe băncile facultății — sau chiar și cei care au un stagiu în cercetare sub trei ani — sînt departe de a poseda suficiente cunoștințe teoretice și practice pentru efectuarea activității de cercetare propriu-zise. Aceste considerente — și altele asemănătoare — demonstrează că ei au nevoie în primii ani de cercetare de un sprijin permanent în numeroase direcții.

Cît privește felul în care cercetătorul „începător“ trebuie să-și desfășoare activitatea — avînd o libertate deplină de acțiune sau fiind „strîns“ îndrumat — consider că între aceste două alternative cea „medie“ (cu alte cuvinte, cea de a treia) este cea mai indicată. **Se pare că rezultatele cele mai bune se obțin atunci cînd tînărul cercetător este îndrumat — în linii mari — asupra temei de cercetare, este apoi lăsat să-și „facă“ documentația și să-și desfășoare singur studiile.** Și, evident, una dintre condițiile de bază o reprezintă asigurarea unui ajutor calificat atunci cînd apar dificultățile inerente oricărui început.

FORMAREA VIITOARELOR CADRE — O SARCINĂ A ÎNTREGULUI INSTITUT...

Ing. T. Comănescu, cercetător principal, secretarul organizației de bază P.C.R. :

„O contribuție importantă în sprijinirea conducerii institutului în vederea îndrumării tinerilor cercetători o au organizațiile obștești. Atît în trecut — cît și în prezent — acestei probleme i s-a acordat întreaga atenție.

În trecut, îndrumarea cercetătorilor tineri se efectua pe baza unor planuri de perspectivă elaborate pe 2—3 ani. Ele prevedeau principalele lucrări și domenii pe care tinerii urmează să le însușească. S-a constatat însă — pe parcurs — că acest mod de îndrumare este defectuos, o bună parte din lucrări nefiind direct legate de temele din plan. Pe de altă parte, pe baza acestui mod de îndrumare nu se putea stabili cu certitudine dacă cercetătorul și-a însușit temeinic cunoștințele prevăzute a fi asimilate în toată această perioadă.

Actualmente, organizația de bază a propus conducerii institutului ca îndrumarea să se facă potrivit aptitudinilor și pregătirii profesionale a tinerilor cercetători și numai acolo unde se simte nevoia să se întocmească un plan de muncă individual. Însă în mod obligatoriu, activitatea acestora ar urma să îmbine munca de pregătire și documentare cu activitatea concretă de cercetare în cadrul colectivelor. În ceea ce privește îndrumarea, „cheia“ o reprezintă șeful de sector sau cel de colectiv care trebuie să urmărească introducerea cît mai rapidă a cercetătorilor în cunoașterea problemelor de plan și, apoi, în rezolvarea problemelor de cercetare propriu-zise. Cu alte cuvinte, documentarea și participarea la elaborarea temei trebuie să constituie două „operații“ paralele.

Un rol de seamă în educarea tinerilor cercetători îl are organizația U.T.C. Pentru aceasta, este necesar ca ea să cunoască îndeaproape activitatea lor.

Educarea tinerilor cercetători în spiritul disciplinei în muncă, al pasiunii pentru activitatea de cercetare, al dorinței de ridicare permanentă a calificării profesionale — iată tot atîtea obiective importante ale muncii organizației de tineret care pot fi atinse numai printr-o permanentă colaborare cu conducerea institutului, colaborare al cărei scop final îl reprezintă crearea unui om de știință însuflețit de înalte idealuri, capabil să desfășoare o activitate de cercetare independentă...“

Ing. I. Seteanu, cercetător, secretar al organizației U.T.C. :

„Este un merit al conducerii institutului nostru de a fi recrutat pe toți tinerii cercetători din rîndul celor mai bine pregătiți absolvenți ai universităților și institutiilor tehnice de învățămînt superior, care au dovedit reale calități și aptitudini în munca de cercetare. Cu atît mai mult se impune — în continuare — folosirea acestui potențial valoros în deplinătatea și complexitatea sa.

Se poate afirma — în acest sens — că majoritatea tinerilor cercetători au fost de la început încadrați în colective puternice, atribuindu-li-se sarcini precise din planul de cercetare.

Activitatea tinerilor cercetători a fost axată pe cele mai de seamă probleme ale dezvoltării științei în domeniul mecanicii fluidelor aplicate — probleme care au fost rezolvate la un înalt nivel științific, fiind legate, direct sau indirect, de cerințele dezvoltării economiei patriei noastre. În ultimul timp planul a avut un caracter mai unitar, temele de cercetare au fost mai precis conturate, iar rezultatele cercetătorilor au cîștigat în profunzime. Mulți tineri cercetători s-au distins în ultima vreme.

Însă, deși — în linii generale — activitatea tinerilor cercetători se desfășoară mulțumitor, ea se cere intensificată pe măsura punerii în valoare cît mai deplină a marilor lor posibilități. Se impune — în acest scop — o creștere a numărului publicațiilor acestora, care, în ultima vreme, a înregistrat o scădere. De asemenea, ar fi de dorit să fie sporită independența și răspunderea tinerilor cercetători față de planul științific al institutului. În această direcție mai sînt încă multe de făcut, dacă avem în vedere faptul că — în majoritatea lucrărilor realizate în colaborare — tinerilor le revine partea de muncă care le solicită în mai mică măsură aportul lor creator și, în consecință, nu le oferă întotdeauna acel stimulent moral care este atît de necesar în etapa de început — și chiar de mai tîrziu — a activității științifice...“.

Masă rotundă consemnată de
Dr. A. IONESCU

PREZENȚĂ ENTUZIASTĂ

PE ȘANTIERELE MUNCII PATRIOTICE

TREPTE SPRE NOI REALIZĂRI

CERTITUDINEA ÎNDEPLINIRII ANGAJAMENTELOR

Participarea entuziastă a tineretului regiunii Ploiești la acțiunile voluntar-potriotice a fost confirmată, de altfel, și prin faptul că organizația noastră regională s-a situat pe primul loc în îndeplinirea angajamentelor luate. Mii de tineri participă cu entuziasm la înfrumusețarea orașelor și satelor, la darea în folosință a noi lăcașuri de cultură; plantarea pomilor fructiferi și ornamentali, întreținerea patrimoniului forestier, colectarea și trimiterea spre oțelării a unor cantități tot mai însemnate de metal vechi.

Dacă ar fi să aruncăm o privire restrospectivă, fie și numai asupra rezultatelor obținute în ultimii ani, edificarea ar fi deplină. În anul 1957 tineretul regiunii noastre, răspunzînd chemării organizațiilor U.T.C., a obținut succese însemnate, dintre care demne de reținut sînt cele realizate la însilozarea nutrețurilor. Ca urmare a acestui fapt, organizația regională U.T.C. a primit drapelul C.C. al U.T.C. de fruntașă pe țară. În anul 1958 acțiunile întreprinse pentru întreținerea patrimoniului forestier, activitatea desfășurată pentru colectarea fierului vechi au situat organizația noastră pe primul loc. Distincțiile primite au avut menirea să mobilizeze tineretul regiunii noastre la acțiuni de amploare, la angajamente și mai mobilizatoare.

Folosind și generalizînd experiența anilor trecuți, anul 1966 a fost anul unor preocupări însemnate, al unei mobilizări de masă a tinerilor la îndeplinirea obiectivelor muncii voluntar-patriotice. Îndrumat îndeaproape de organizațiile de partid, tineretul regiunii a reușit să îndeplinească și să depășească toate angajamentele pe care și le-a propus pe anul 1966, realizînd economii de 78 milioane lei. Spre oțelăriile patriei au fost expediate în acest an 53 509 tone metale vechi, evidențiindu-se în mod deosebit contribuția adusă de organizațiile U.T.C. din orașele Ploiești, Cîmpina, Buzău, ca și cele din raioanele Cîmpina și Tîrgoviște.

Un sector important spre care a fost orientată în mod deosebit atenția organizațiilor U.T.C. a fost sectorul forestier. În raioanele Cislău, Buzău, Cîmpina și Teleajen tinerii au realizat 107,5 hectare de împăduriri, au îngrijit arboretul de pe o suprafață de 766 hectare, predînd totodată cantități însemnate de semințe forestiere. În bazinele pomicole ale regiunii au fost plantați prin muncă voluntar - patriotică 239 846 pomi fructiferi și ornamentali.

Tinerii cooperatori au participat la împrăștierea de îngrășăminte naturale și chimice, contribuind într-o măsură și mai mare la efortul cooperativelor agricole de producție pentru creșterea producției la hectar. Au efectuat lucrări de irigații pe o suprafață de peste 550 hectare. Toate aceste realizări obținute în cursul anului 1966 mobilizează și mai mult organele și organizațiile U.T.C. din regiunea noastră, întregul tineret, pentru a-și spori eforturile în vederea transpunerii în viață a marilor obiective prevăzute de Congresul al VIII-lea al U.T.C. Acest lucru se oglindește și în angajamentele pe care ni le-am stabilit pentru anul 1967. Iată cîteva prevederi ale acestui angajament: colectarea și predarea unei cantități de 44 600 tone metale vechi; împădurirea unei suprafețe de 60 hectare în fondul de stat și 20 hectare în fondurile comunale, plantarea unui număr de 15 000 bucăți plop negru hibrid, îngrijirea plantației tinere pe o suprafață de 600 hectare; colectarea a 1 100 kg semințe forestiere, amenajarea pentru irigat a suprafeței de 500 hectare etc. Aceste angajamente au fost stabilite în dezbaterile care au avut loc în adunările generale U.T.C., pe baza consultării unei mase foarte largi de tineri, ceea ce — alături de rezultatele obținute deja pe primele două luni ale anului 1967 — ne oferă certitudinea că vor fi realizate în întregime.

Mobilizat de dorința de a-și pune strădaniile și entuziasmul în slujba edificării țării, de a aduce și pe această cale o contribuție importantă la dezvoltarea economică și socială a patriei, purtînd un nemărginit respect făuritorilor bunurilor materiale, el însuși un pasionat al muncii, tineretul regiunii Ploiești va face încăodată dovada hotărîrii sale de a înfăptui angajamentele luate în domeniul muncii voluntar-patriotice, de a menține organizația regională la loc de cinste. Ceea ce înseamnă că tineretul regiunii noastre a înțeles pe deplin conținutul profund al acțiunilor de muncă voluntar-patriotică, valoarea lor economică și educativă.

Constantin Oană
prim-secretar al Comitetului regional Ploiești al U.T.C.

Continuînd tradițiile muncii voluntar-patriotice, în anul 1966 organizația regională U.T.C. Galați a îndeplinit și depășit toate angajamentele stabilite în conferințele regională, raionale și orășenești U.T.C. Astfel, numeroși tineri din satele și orașele regiunii noastre, mobilizați îndeaproape de organizațiile U.T.C., au participat în timpul lor liber la lucrările de redare agriculturii a unei suprafețe de 307 hectare, la amenajarea prin muncă patriotică a 492 hectare destinate irigațiilor, la plantarea a peste 168 000 pomi fructiferi și ornamentali, înfrumusețarea orașelor și satelor, la construcția unor obiective industriale și social-culturale. De asemenea, tot cu contribuția tinerilor au fost expediate oțelăriilor patriei 8 883 tone metale vechi și deșeuri. Rezultate importante au fost obținute și în activitatea de refacere a patrimoniului forestier, unde s-a împădurit suprafața de 404 hectare, s-au plantat 62 000 plopi în aliniamente, a fost îngrijit arboretul de pe 1955 hectare, recoltîndu-se peste 2 600 kg semințe forestiere. Valoarea lucrărilor în domeniul forestier se ridică la suma de 1 578 000 lei. Toate aceste acțiuni, ca și altele care au mai fost întreprinse, au făcut ca valoarea totală a lucrărilor executate prin muncă voluntar-patriotică să fie în anul 1966, de 27 486 703 lei din care 2 496 703 la lucrări finanțate. Realizările obținute dovedesc însușirea și înțelegerea de către tineretul regiunii noastre a sarcinilor indicate de Congresul al VIII-lea al U.T.C., necesitatea participării cu mai multă convingere și elan tineresc la îndeplinirea obiectivelor stabilite, a creșterii răspunderii organelor și organizațiilor U.T.C. în mobilizarea unei mase mai mari de tineri la acțiunile patriotice.

La obținerea acestor rezultate au contribuit și o serie de acțiuni inițiate de Comitetul regional U.T.C. pentru realizarea angajamentelor luate. Au fost, astfel, organizate schimburi de experiență cu tovarăși de la D.R.E.F., cooperație și alte unități, unde s-au discutat probleme privind realizarea obiectivelor propuse, organizarea muncii, asigurarea asistenței tehnice. În colaborare cu comitetul regional al femeilor am organizat la Ciineni, raionul Făurei, o consfătuire cu primii secretari și președintele comitetelor raionale de femei pe tema înfrumusețării satelor regiunii. Aspecte legate de contribuția voluntar-patriotică a tinerilor au fost discutate la instruirile secretarilor organizațiilor de bază U.T.C., ale aparatului salariat și nesalariat al comitetului regional U.T.C., în diferite ședințe de birou și plenare, popularizîndu-se rezultatele bune în adunări generale, la stația de radioamplificare, în presă.

Pentru anul 1967 ne-am prevăzut angajamente mobilizatoare pornind de la posibilitățile existente, de la cerințele specifice ale regiunii. Astfel, vom colecta și preda cantitatea de 8 900 tone metale vechi; se va realiza împădurirea unei suprafețe de 450 hectare, plantarea a 70 000 bucăți plop negru hibrid, îngrijirea a 1 800 hectare plante tinere, recoltarea a 1 450 kg semințe forestiere. Vom mobiliza tineretul la executarea unor lucrări de îmbunătățiri funciare pe 300 hectare, întreținerea și îngrijirea pășunilor pe 7 000 hectare, amenajînd totodată o suprafață de 550 hectare pentru irigații. Vom organiza — la lucrările de irigații și terasări — șantiere ale tineretului în comunele Tudor Vladimirescu, Cuca (raionul Galați), Roșețu (raionul Făurei) — în silvicultură, la Năruja, Vidra (raionul Focșani), în Balta Brăilei și Brateșu de Jos.

Valoarea totală a lucrărilor realizate prin acțiunile voluntar-patriotice pe anul 1967 se va ridica la 29 550 000 lei, din care 2 550 000 lei la lucrări finanțate.

În același timp, ne vom strădui să imprimăm un mai accentuat caracter educativ acțiunilor, dezbătînd în cadrul organizațiilor U.T.C. importanța multilaterală a obiectivelor propuse, semnificațiile lor profunde. În felul acesta vom asigura în mai mare măsură participarea largă, de masă, a tineretului la toate acțiunile, ceea ce va duce la o eficiență calitativă, de conținut, a acțiunilor de muncă voluntar - patriotică, la certitudinea că angajamentele vor fi îndeplinite.

Vasile Carolică
prim-secretar al Comitetului regional Galați al U.T.C.

Și dumneata porți vina, „omule cumsecade"!

(Urmare din pag. I)

s-ar fi chemat că am luat măsuri contra lui și de... oameni sîntem...

Da, „oameni sîntem", toleranța lui a costat viața unui om. Și pentru a nu fi nelămuriri să dăm și numele „omului cumsecade", Olaru Gheorghe, șofer de schimb pe același autobuz și șef de tură.

*

Mălăescu Gheorghe era magaziner la Fabrica de confecții din Tg. Jiu.

Își făcuse un obicei din a veni dimineața la serviciu puțin amețit, apoi pleca din ce în ce mai des la restaurantul din apropiere pentru „a se drege" sau „a se răcori". În cele din urmă însă... se încălzea și nu mai putea ține evidența mărfurilor primite sau expediate. Lincă Ion, Bivolaru Ion și Miron Iițu, lucrau în magazie la ambalarea și expedierea confecțiilor.

— Îl vedeați dimineața cînd venea amețit?

— Da.

— Știați că pleacă în timpul serviciului să bea la local?

— Da.

— Și ce făceați văzînd că nu mai poate supraveghea ambalarea și expedierea confecțiilor?

— Păi... ce era să facem... se ducea și el să mai bea cîte un pahar... avea și el, ca tot omul, necazuri...

Nu știm ce „necazuri" o fi avut, dar o verificare contabilă a scos la iveală un minus de 14 182,30 lei. O parte din această sumă a fost recuperată prin plusurile expediate din greșeală, însă înregistrate la beneficiari. Restul de 8 000 lei i-au fost imputați.

Bunăvoința „oamenilor cumsecade" din jurul său „l-a ajutat" să calce disciplina, „l-a ajutat" să fie sancționat pentru neglijență în serviciu, i-a deschis ușa tribunalului.

*

Toglea Gheorghe de la Fabrica de placaj a I.C.I.L. Tg. Jiu a venit într-o zi amețit la fabrică. În timpul schimbului s-a stricat presa și a încercat ca de obicei să restabilească contactul automatului cu un băț. Nu a reușit în încercarea sa și a intrat atunci sub presă la tabloul de comandă. A fost electrocutat. Din fericire nu prea grav, după cîteva ore și-a revenit. Să fi fost la prima abatere de acest fel? Nu! Cei din jurul lui nu vedeau în această încălcare a regulilor de protecție a muncii ceva foarte grav, și-l lăsau în pace. Conducerea întreprinderii l-a numit chiar șef de brigadă.

Toleranța tovarășilor săi, a „oamenilor cumsecade", a permis ca un tînăr de 26 de ani să-și facă un obicei de a încălca reguli elementare, și în plus de a veni beat și a dormi prin vestiare.

*

Lipsa de supraveghere, inconsecvența educației duce la unele fapte reprobabile, nedemne.

Micuța Lorena Popete, de numai 11 ani, elevă în clasa a IV-a din Tg. Jiu, Bulevardul 1 Mai 328, era neglijată de mama ei. Mama pleca la serviciu sau în satul natal Budieni. A apărut „omul cumsecade", însă și aici. Acesta era soțul nelegitim al mamei, Toropu Gheorghe, în vîrstă de 67 ani, pensionar. Cu bomboane, bani (5 sau 10 lei, căci era cam zgîrcit), amenințări, mîngîieri a început „educația" fetei. De atunci au trecut 2 ani. Mama, Popete Alexandrina, de 38 ani, muncitoare la Șantierul 601 Bîrsești, nu a observat nimic.

— Locuiți de mai mulți ani cu „nea Gore"?

— Da.

— Nu ați observat nimic din cele ce se petreceau în casa dumneavoastră?

— Nu.

Mai bine zis nu s-a interesat. La fel au procedat și ceilalți din jur. Mama vedea purtările „tandre" ale bătrînului cu fata, dar nu a zis nimic. Nu zicea nimic nici cînd vecile că fiica avea bani. Cine este vinovatul? Doar „nea Gore" sau și mama și toți ceilalți? Toleranța tuturor, neglijența tuturor a făcut posibilă distrugerea morală a unui copil. Acum Lorena, în vîrstă de 13 ani, elevă în clasa a VI-a a școlii generale nr. 2 este gravidă în a șasea lună.

Vinovați de coruperea morală a fetei sînt destui, însă numai „Nea Gore" poate fi adus în fața instanței.

Mama scapă, toți scapă și doar micuța Lorena plătește. Lorena, viitoarea mamă de 13 ani va plăti neglijența celor din jur.

*

Interpretarea greșită a cumsecădeniei încurajează abaterile de la normele vieții noastre socialiste. „Omul cumsecade" apare ca o expresie a comodității, a lipsei de răspundere, cu o atitudine străină societății noastre prin indiferența la comiterea unor infracțiuni etc. Scuza lui „oameni sîntem" este o gravă acuză a lui „o mînă spală pe alta și amîndouă obrazul". Dar obrazul cui?

Lăsați copiilor filatelia...

(Urmare din pag. I)

gerea că mai bine încercai altă profesie, nu e prea departe. Nu v-a izbit niciodată că diletanții prin pasiunile lor exterioare profesiei sînt pînă la urmă diletanți cu însăși profesia lor? N-ați auzit pe unul și pe altul regretînd pasul profesional făcut, ridicînd la rang de fatal accident confundarea primului tramvai luat în București și care în loc să-l ducă la Drept l-a debarcat în pragul Institutului agronomic? N-ar trebui să ne mire din moment ce e omenește, numese unii, să transferi propria ta indecizie în momentele hotărîtoare pe incidente, ridicole altfel. Un diletant de genul filatelistului (referirea la filatelie e doar convențională) este un om care se mistifică și care mistifică. Prin forța unei hîrtii exercită o profesie, nici mai bine nici mai prost ca alții (s-ar scuza el) dar posesorul acestei hîrtii, mai pasionat ca filatelist decît ca profesionist al profesiei sale este un om cu coloana strîmbă, cu o filozofie despre el și despre alții deformată, e pasagerul grăbit spre pensionare și indiferent de destinele locului său de muncă cu atît mai mult cu cît indiferent e cu propria sa persoană. E aici o fatalitate? Bineînțeles că nu. Ce e de făcut? Nimic mai simplu: să lăsăm (la figurat) copiilor filatelia, abțibildurile, și să ne vedem (la propriu), atunci cînd maturitatea ne-o reclamă, de treburile noastre esențiale, de profesia care trebuie să devină axul guvernator al întregii noastre existențe. Infantilismul unor pasiuni poate deveni tot așa de rușinos ca și distracția cu cercul la patruzeci de ani...

CORESPONDENȚII VOLUNTARI TRANSMIT:

● *„Mi-am permis cîteva minute de răgaz pentru a vă transmite această știre, în timp ce în jur colegii mei, cu sape, cazmale și greble, lucrează de zor. Vă scriu dintr-unul din parcurile frumosului nostru oraș. Ne aflăm aici cîteva zeci de tineri, prezenți la prima acțiune de muncă voluntar patriotică a acestei primăveri, inițiată de comitetul orășenesc U.T.C. Deși au trecut numai două ore de la începutul lucrului, suprafața curățită crește considerabil, parcul reînvie, înverzește sub ochii noștri. Sînt semne sigure că vom reuși să întreținem suprafața de 150 000 de metri pătrați de parcuri, extinzîndu-o cu încă 20 000. Aceasta constituie numai o parte din angajamentele noastre pe acest an. Pentru înfrumusețarea orașului vom planta și 30 000 de pomi fructiferi și ornamentali. Valoarea totală a economiilor pe care le vom realiza în acest an prin muncă voluntar-patriotică se va ridica la 1 335 000 lei.*

Dar m-am luat cu vorba și a trecut un sfert de ceas de cînd stau în fața scrisorii, nu 5 minute, cît îmi propusesem. Așa că, deocamdată vă spun la revedere. Mă așteaptă colegii, munca. Pe curînd". (MIHAI POPESCU, Rîmnicu Vîlcea).

● *„Ieri au sosit la comitetul orășenesc U.T.C. primele chitanțe de la I.C.M., consemnînd cantitatea de 10 tone fier vechi predată în acest an" (CONSTANTIN SUMAN, Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej).*

● *„În urmă cu o săptămînă am dat prima lovitură de tîrnăcop. De-acum fundațiile s-au ridicat deasupra pămîntului. Pînă la sfîrșitul anului școlar noua noastră sală de sport va fi gata. Aceasta este și părerea colegilor mei Nicolae Florescu, Marin Cătălan, Ionel Mocanu, Constantin Duță, Constantin Roșca, Ion Dragnea, care m-au îndemnat să vă transmit vestea.*

O precizare: toți, și mulți alții încă, sînt fruntași pe șantierul muncii voluntar-patriotice deschis în incinta școlii noastre". (DUMITRU FULGER, elev, Grupul școlar de construcții — Pitești).

● *„În activitatea organizației U.T.C. din uzina noastră a apărut recent un grafic original: trei zile pe săptămînă (stabilite judicios, pe secții și schimburi) le vom consacra de acum înainte muncii voluntar-patriotice. Primul obiectiv: construcția unei noi secții de bare trase.*

P. S. Peste 300 de tineri au participat deja la eliberarea terenului". (SABIN POPESCU, Oțelul Roșu).

● *„Concurăm cu Bucureștiul! Poftiți peste cîtva timp la noi, la un meci de fotbal. El va avea loc pe noul stadion, ca stadionul Republicii, de la marginea satului, cu tribunele umbrite de răcoarea copacilor.*

Deocamdată am început măsurătorile. Invitația rămîne, însă, sigură". (DUMITRU GHINEA, comuna Cringu, raionul Turnu Măgurele).

Însoțiți de cîntec, către locul de muncă — *Foto: O. PLECAN*

„AȘA I-AM

(Urmare din pag. I)

sebește el, tînărul de azi, de tînărul de acum 25 sau 10 ani?

Pasiunea pentru muncă

Vasile Băran:

— Încă din anii copilăriei, tînărul țăran mi-a rămas ca un stăpîn al cîmpiilor, universul în care s-au modelat trăsăturile chipului său, dintre care cea mai importantă a fost și este marea lui pasiune pentru muncă. L-am văzut de atîtea ori trecînd, în diminețile cu rouă, pe sub cerul de vară, la o vîrstă cînd sapa de pe umeri era mai grea decît puterea brațelor lui; și a crescut, și a plecat la armată, și s-a întors, și s-a însurat, și copiii lui se pregăteau să-i repete viața așa cum se repetau și anotimpurile dar satul, universul lui, a început să se transforme, să trăiască schimbări radicale.

— La ce vă referiți? Care sînt aceste schimbări radicale?

V. B.

— Tînărul țăran de astăzi se deosebește de cel de acum 25 de ani, și chiar de cel de acum 10 ani, în primul rînd prin orizont.

Am cunoscut mulți tineri, de cele mai diverse profesii: crescători de animale, șefi de echipe, brigadieri, mecanizatori, tineri președinți de cooperative agricole de producție și la toți impresiona, în primul rînd, tocmai acest nou orizont, modul nou de privire asupra cîmpului, visele lor noi bătînd la porțile științei și culturii. La hărnicie s-a adăugat viziunea, la spiritul gospodăresc s-a adăugat spiritul de responsabilitate pentru bunul mers al întregului sat. A apărut ideia de devenire, de realizare, tînărul țăran își leagă viitorul de viitorul satului! Faptul este de o profundă semnificație pentru că, în urmă cu 25 de ani, lui Nicolae al lui Cioc, din satul meu Pojogeni, raionul Gilort-Oltenia, de pildă, nu i-ar fi trecut nici cum prin gînd că bunăstarea lui ar depinde cumva de a altora, că el e un destin în destinul social. Într-un sat din apropiere de al meu am cunoscut un tînăr zootehnist, Ilie Diaconeasa, stăpînit de ideea recordurilor. Băiatul învățase, era acum la seral și era hotărît să-și folosească toate cunoștințele pentru meseria lui. Își îngrijea bine lotul de vaci, așa cum fac toți, după carte, dar la tînărul acesta apăruse vie ideea cercetării, a studiului, el voia să demonstreze că e imposibil ca omul să nu reușească să obțină producții tot mai mari dacă-și propune el un astfel de țel. „Totul este, spunea tînărul, ca atunci cînd îți propui un lucru să și urmărești, cu tot dinadinsul, realizarea acelui lucru".

— Numai în aceste coordonate încadrați fizionomia tînărului de astăzi?

V. B.

— Sînt infinit mai multe. M-aș mai referi la una legată de evoluția gustului. Dragostea de frumos, caracteristică totdeauna tînărului țăran, o vezi acum nu numai în modul în care își petrece timpul, ci și în eleganța cu care „iese în lume". Într-o scrisoare, un consătean îmi scria că fiica lui nu vrea să se căsătorească cu băiatul vecinului, care era frumos și harnic, numai pentru că nu știa să se poarte, se îmbrăca dezordonat, „nu pune preț pe eleganță"...

E aici ceva din ideea de zestre într-o cu totul altă viziune: fii înzestrat, însușește-ți cultura, însușește-ți criteriile civilizației.

Satul este deschis spre oraș, valorile circulă dintr-un loc în altul, satul se modernizează. Noile trăsături ale tînărului țăran sînt legate tocmai de acest fenomen amplu.

Solicitanți și beneficiari ai culturii

Rusalin Mureșanu:

— Pe linia celor spuse de tovarășul Vasile Băran aș vrea să vă povestesc o întîmplare personală. Acum 10—12 ani, în satul meu, la Chisindia, raionul Gurahonț, nu existau biblioteci personale în afară poate de aceea a învățătorului. Lipsa de cultură, necunoașterea științifică a anumitor fenomene era de așa natură, încît sînt tentat, spre exemplificare, să dau un exemplu. Lîngă casa mătușii mele, într-o altă casă, exista un aparat de radio (la baterie), unul dintre foarte puținele aparate, dacă nu singurul. Vecinii, ascultînd întîmplător, m-au auzit recitînd versuri la una din emisiunile de literatură. Au dat fuga, uimiți, la mătușa și l-au chemat pe verișorul meu să mă asculte, dar pe cînd au ajuns înapoi, emisiunea se terminase. După vreo săptămînă, m-am trezit acasă cu o carte poștală cu următorul conținut: „Dragă vere, m-a chemat aseară vecina să te ascult la radio, dar pe cînd am ajuns io, nu mai vorbeai. De aceea m-am dus a doua seară, la aceeași oră, dar iară nu mai vorbeai".

Verișorul meu era convins că în fiecare seară, la aceeași oră, eu citesc poezii la radio... Azi, același verișor e un tînăr emancipat, zootehnist calificat, are aparat de radio, intenționează să-și cumpere televizor, citește și-și cumpără cărți. Pentru el și alții ca el, filmul e o distracție obișnuită. Condițiile oferite de timpul nostru pentru cultură, au făcut din tinerii de azi iubitori de cultură. Literatura de specialitate: cărțile agrozootehnice, broșurile de popularizare a metodelor înaintate de cultivarea pămîntului, romane, poezii, discuri de muzică, au luat definitiv locul cărților de rugăciuni. Biblioteca sătească și cea personală stau la loc de cinste alături de ștergarele învîrstate, de blidele tradiționale, alături de busuioc și rosmarin. Tinerii cooperatori tînd spre cultură, se integrează în rîndul tot mai numeros al viitorilor intelectuali, trăiesc modern.

— Ce alte trăsături ați mai observat la tînărul țăran din zilele noastre?

Trăsătură dominantă: vocația

Nicolae Velea:

— Cred că una din trăsăturile dominante ale tînărului cooperator de azi este vocația.

— Ce înțelegeți prin aceasta?

N. V.

— Înțeleg, ca și în alte domenii de activitate, talent și chemare. Tînărul pe care îl întîlnim în satele noastre nu-și mai cantonează îngust și dureros preocupările. De unealta și planta pe care o crește se apropie generos, cum s-a mai observat și în prezenta discuție, toate cuceririle științei moderne. Ori, în această direcție, el nu mai e de mult un încovoiat de șale, asupra parcelei de pămînt; și-a ridicat de mult fruntea, sub care se arcuiesc armonios tainele agrozootehniei. L-am cunoscut pe acest tînăr în nenumărate ipostaze. Sus pe tractor, la Tîrchilești, tăind lumina de miere a zilelor de martie, și declarîndu-mi fără emfază că de la punctul unde ne aflam și pînă acolo... (mi-a arătat în depărtare, la preț de un km, o movilă), va trage cea mai dreaptă brazdă din cîte a tras el vreodată și din cîte se pot trage. Și a tras-o! Nu era un joc gratuit, așa cum mi s-a părut atunci, brazda aceasta o concepuse de mult, era rodul unor calcule, unor strădanii îndelungi, ea intra în planul lui de muncă pentru că trebuia să demarce hotarul dintre două semănături deosebite.

La Însurăței, un brigadier îl apostrofa pe un tînăr, Radu parcă îl chema, astfel:

— Cît trebuie să dăm noi pe tarlaua asta, Radule?!

— 5 000. (Citiți 5 000 kg boabe de porumb).

— Și?

Tînărul a privit vinovat tulpina fragedă a firului de porumb pe care o săpase în pripă.

— Păi, mi-a luat-o a lui Minculete înainte și vreau să-l prind din urmă, pînă la capăt.

(Urmare din pag. I)

— Ba răspunde tu, Mitru Moț, că și tu ești deștept!

Ca să le stabilesc identitatea precisă, am intervenit:

— Mă rog, pe amîndoi vă cheamă Mitru Moț?!

Toți patru au izbucnit în rîs.

— Pe toți patru, a chicotit un altul, ne cheamă Mitru Moț... De fapt, ne cheamă altfel... Da' așa ne zicem noi, de sîmbăta trecută, cînd am văzut filmul. Ne-a plăcut mult Mitru Moț...

Întîmplarea are o semnificație a ei certă. Mitru Moț autenticul, energia țărănească surprinsă de Titus Popovici într-o anumită etapă istorică, trăia și se continua în acești tineri, firește pe un alt plan, după cum cred că trăiește și se continuă, în mare măsură, dar într-un alt chip și eroul lui Fănuș Neagu din povestirea „Tutunul", în acel frumos Luș, care la 17 ani descoperă o nouă dimensiune a vieții — răspunderea față de muncă — și în toți tinerii patriei noastre.

— Pornind de la aceste sumare considerente, care credeți că sînt trăsăturile principale care compun fizionomia tînărului din satul nostru contemporan? Prin ce se deo-

● În această pagină ● În această pagină ● În această pagi **AZI** nă ● În această p agină ● În această pagină ● În această pagină ● În această

INFORMAȚII

Academia de medicină din Paris a atribuit premiul „Emil Brumpt" pentru parazitologie profesorului dr. docent Virgil Nițulescu, de la Institutul de medicină și farmacie din București, pentru activitatea sa valoroasă depusă în acest domeniu. Omul de știință român a realizat pînă acum peste 200 de lucrări de parazitologie.

Printre cei care au primit pînă acum această distincție se numără, savanți de reputație mondială ca dr. Mark Boyd (S.U.A.), prof. Emile Sergent (Franța), Sir Philip Bahr (Anglia), prof. R. Talice (Uruguay).

Ca urmare a faptului că începînd din actualul an școlar studenții facultăților de filologie învață engleza ca limbă modernă facultativă, Editura didactică și pedagogică a pus la dispoziția acestora noul curs de specialitate: „Limba engleză", semnat de L. Pamfil, A. Gheorghițoiu, E. Iloviei și M. Mocioarniță.

Cursul cuprinde noțiuni de fonetică, vocabularul englez-român al cuvintelor noi, completat cu transcrierea fonetică internațională, explicații gramaticale și exerciții aplicative. Cei ce îl studiază au, de asemenea posibilitatea de a parcurge istorioare umoristice, expresii uzuale și un compendiu de gramatică.

La arhivele statului din Sibiu s-a descoperit o fotocopie după o scrisoare adresată de Napoleon Bonaparte, generalului austriac Melas, la șase zile după bătălia de la Marengo. Autorul scrisorii elogia oștile austriece, învinse de armatele lui și își exprima dorința apropierii celor două națiuni.

(Agerpres)

ORADEA (de la corespondentul nostru).

La Ineu s-a dat în folosință un modern oficiu poștal. Construcția este prima de acest gen din rețeaua regiunii. În clădire își vor desfășura activitatea servicii de telefon, telegraf și radio. Una din săli este rezervată instalării unei centrale automate. Prin condițiile create — încălzire centrală, luminat fluorescent, un număr sporit de cabine telefonice — se va asigura o deservire exemplară a populației.

Premieră la Teatrul de Stat Galați cu piesa „Țepeș Vodă" de Mircea Lerian. În foto: actorii Mihai Mihail și Minodora Condur — Foto: AGERPRES

ACTUALITATEA

SPORT

● În turneul internațional de șah de la Belgrad, maestra internațională Alexandra Nicolau a obținut o nouă victorie în dauna maghiarei Bilek pe care a învins-o după 23 de mutări. Partida centrală a rundei a doua s-a desfășurat între campioana mondială Gaprindașvili și compatrioata sa Zatulovskaia. Zatulovskaia a obținut o victorie rapidă la mutarea a 17-a.

În clasament conduc Alexandra Nicolau și Novara cu cîte 2 puncte, urmate de Iovanovici, Eretova cu 1,5 puncte, Gaprindașvili, Zatulovska, Bilek, Heemskerk, Konarovskia-Sokolova, Nedelkovici cu cîte 1 punct etc.

● **Campionatul cat. A de fotbal programează astăzi în Capitală pe stadionul „Dinamo" meciul dintre echipele Dinamo București și Dinamo Pitești. Jocul începe la ora 15,30.** Stațiile noastre de radio vor transmite cu începere din jurul orei 16,30 repriza a doua a jocului. **Transmisia se va face pe programul 1.**

● În semifinalele probei de simplu bărbați din cadrul turneului internațional de tenis de la Cairo, Ilie Năstase l-a întîlnit pe Shafei (Republica Arabă Unită). Shafei a cîștigat cu 6-4, 4-6, 6-1, 6-3. În finală, Shafei se va întîlni cu suedezul Lundquist.

● Sala Floreasca din Capitală găzduiește astăzi întrecerile concursului de gimnastică dotat cu „Cupa Federației". Cu începere de la ora 17 se vor desfășura exercițiile libere alese la care vor participa cei mai valoroși gimnaști din țara noastră printre care: Elena Ceampelea, Rozalia Filipesu, Cristina Ioniță, Anton Cădar și Gheorghe Tohăneanu.

La acest concurs vor participa demonstrativ și un grup de gimnaști din loturile olimpice ale U.R.S.S. Se remarcă printre alții, prezența cunoscuților sportivi Natalia Kucinskaia, triplă campioană mondială, Larissa Petrik, Mihail Voronin, campion mondial absolut și Serghei Diamidov.

CINEMA

ȘANTIER CINEMATOGRAFIC

„Subteranul"

DE VORBĂ CU VIRGIL CALOTESCU

Pe regizorul Virgil Calotescu l-am întîlnit la Buftea, în mijlocul echipei filmului „Subteranul" organizînd reluarea filmărilor exterioare întrerupte odată cu venirea iernii. De fapt pînă în prezent regizorul a filmat destul de mult material în exterior, în regiunea Vălenilor de Munte iar pe platourile de la Buftea, aproape toate scenele de interior.

Cunoscînd tema filmului, (încercarea temerară a unor tineri ingineri de a grăbi forarea unei sonde utilizînd pentru prima dată o metodă experimentală, ceea ce provoacă reacții diferite la cei din jur) am încercat într-o discuție cu regizorul să aflăm o serie de date interesante privind realizarea acestei noi producții cinematografice românești.

— Se pare că titlul filmului are și un sens simbolic.

— Desigur, „Subteranul" nu este numai subsolul, zăcămîntul petrolier, spre care se îndreaptă eforturile oamenilor, ci și semnificația metaforică a adîncurilor sufletești ale acestora. Scenariul scriitorului Ioan Grigorescu, încearcă o sondare a caracterelor, dezvăluind atitudini și reacții diferite față de aceleași evenimente.

— Care sînt personajele filmului și cum se caracterizează acestea în contextul acțiunii?

— Eroul filmului este tînărul inginer petrolist Tudoran, un specialist și un pasionat totodată al profesiunii pe care a îmbrățișat-o.

Astfel încît, atunci cînd Tudoran riscă, propunînd metoda sa experimentală de forare, Florescu, un coleg, îl susține doar cu condiția ca el să nu fie direct răspunzător de aceasta...

Folosirea forării cu sapa cu jet, propunere de altfel temeinică, perfect documentată tehnic, îl sperie cel mai mult pe Albu, conducătorul administrativ al sectorului. Acesta este tipul omului care face întotdeauna numai ceea ce trebuie și cît trebuie, niciodată mai puțin (pentru a nu fi acuzat de nepricepere) dar niciodată mai mult (pentru a nu avea riscuri inutile) și astfel, în aparență nu i se poate reproșa niciodată nimic. Aceasta îl face pe Albu să se împotrivească total propunerii.

— Ce actori vom vedea în noul dv. film?

— Rolul principal al „Subteranului" (inginerul Tudoran) îl interpretează Iurie Darie. Din distribuție mai fac parte: Leopoldina Bălănuță, Viorica Farkaș, Constantin Codrescu, Toma Caragiu, Emil Bota, Dem Rădulescu și alții. Imaginea filmului este semnată de operatorul Costea Tonciu Ionescu, un excelent documentarist.

ION MIHU

Personajele principale într-o scenă din film

DACII
rulează la Patria (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15), București (orele 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,45; 21), Luceafărul (orele 10,15; 12,30; 15,15; 17,45; 20). Griviță (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Melodia (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

INSPECTORUL DE POLIȚIE
rulează la Doina (orele 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45).

UN FILM CU O FATĂ FERMECĂTOARE
rulează la Republica (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21).

JUANA GALLO
rulează la Capitol (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 21), Excelsior (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 21), Gloria (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30), Modern (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21).

JANDARMUL DIN SAINT TROPEZ
rulează la Festival (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 20,45), Flamura (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30).

CARTEA DE LA SAN MICHELE
rulează la Union (orele 15,15; 17,45; 20,30).

VIILE ȘI VINURILE ROMÂNIEI — HIEROGLIFELE PĂMÂNTULUI — EXPOZIȚIA „DEZVOLTAREA ȘTIINȚEI ÎN ROMÂNIA" — DESPRE NOI — NICOLAE LABIȘ — IMPRUDENȚII —
rulează la Timpuri Noi (orele 9—21 în continuare).

EVADARE ÎN TĂCERE
rulează la Giulești (orele 15,30; 18; 20,30), Rahova (orele 15,30; 18; 20,30).

MONDO CANE (ambele serii)
rulează la Înfrățirea (orele 13,45; 17; 19,45), Munca (orele 16; 19,30), Colentina (orele 15,30; 18,45).

MOSHI, MOSHI, ALO JAPONIA! — ZEII LOCUIESC ÎN JUNGLĂ
rulează la Dacia (orele 8,45 — 14,45 în continuare; 16,45; 18,45; 21).

ÎNTRE DOI —
rulează la Bucureștii (orele 15,30; 18; 20,30).

OGLINDA CU DOUĂ FEȚE
rulează la Bucegi (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45), Popular (orele 15,30; 18; 20,30).

DIMINEȚILE UNUI BĂIAT CUMINTE
rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30).

ÎNCURCĂTURĂ BLESTEMATA
rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,30)

NU SÎNT DEMN DE TINE
rulează la Arta (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45), Miorița (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30).

GENTLEMANUL DIN COCODY
rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).

ZILE RECI
rulează la Ferentari (orele 15,30; 18; 20,30).

LUMEA MINUNATĂ A FRAȚILOR GRIMM
rulează la Progresul (orele 15,30; 18; 20,30).

ZORBA GRECUL
rulează la Lira (orele 15,15; 18; 20,45).

FANTOMA DIN MORRISVILLE
rulează la Volga (orele 9,30; 11,45; 14,15; 16,30; 18,45; 21).

NIMENI NU VOIA SĂ MOARĂ
rulează la Drumul Sării (orele 15,30; 18; 20,30).

MARTOR ÎN ORAȘ rulează la Tomis (orele 9; 11; 13; 16; 20,30), **FANTOMA DIN MORRISVILLE** rulează la Tomis (orele 18,15).

NU SÎNT DEMN DE TINE — rulează la Floreasca (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30), **FIDELITATE** — rulează la Floreasca (orele 20,45).

INSPECTORUL DE POLIȚIE
rulează la Victoria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45;) **ÎNTRE DOI** — rulează la Victoria (orele 18,15; 20,30).

DOUĂ FILME ÎNTR-UN SINGUR SPECTACOL
UN MARTOR ÎN ORAȘ, CERUL ȘI IADUL
rulează la Lumina (orele 9,30; 15,15; 19,15).

TELEVIZIUNE

15,30 — Fotbal: Întîlnirea de fotbal dintre echipele Dinamo București și Dinamo Pitești; 18,00 — Pentru cei mici: Cioca, Boca, Coca: Cine-i vinovat? Scenariu de Margareta Niculescu; 18,25 — Pentru tineretul școlar: „Aplauze pentru colegii noștri". Spectacol prezentat de pionieri și elevi din Constanța; 19,00 — Telejurnalul de seară; 19,30 — Cîntă solista de muzică ușoară Doina Badea; 19,50 — Felicitări muzicale; 20,00 — Tele-enciclopedia; 21,00 — Film serial: Baronul; 21,50 — Studioul mic: „Accidentul" partea a II-a, de Camil Baciu; 22,40 — Telesport; 23,00 — Telejurnalul de noapte.

CUNOSCUT NOI"

— Mă, tu iubești planta?

— O iubesc dar... vreau să-l prind...

— Lasă norma și iubește planta.

Radu s-a întors, a apucat atent tulpina pe care o vitregise, a săpat-o cum trebuie, s-a uitat întristat spre capătul tarlalei, după Minculete, dar a săpat-o!

La Movila Miresii am dat de un tînăr îngrijitor, (nu avea mai mult de 16 ani), care își alinta și își chema o droaie de purcei la ora cînd le dădea tărîțe amestecate cu zer, cu îmbiere maternă: „copii! copii! copii!" (Pe trei dintre ei, din acești... purcei, în timpul iernii cînd degeraseră, îi ținuse în odăița lui din capătul grajdului, în cojocul lui). În aceste trei relatări văd eu dimensionîndu-se noțiunea de vocație a tînărului cooperator din satul nostru contemporan. Și spre această trăsătură fundamentală vin să se adauge și alte linii care compun imaginea complexă a acestui neobosit, destoinic și permanent declanșator de energii care este tînărul satului contemporan: setea de cunoștințe, (adeseori tarlaua de orz este mai lacomă de date științifice decît un caiet de pe banca unui amfiteatru universitar), aspirația către cultură, (adeseori, comentariile din fața unui televizor de la căminul cultural unde s-a transmis un spectacol sînt mai de bun simț decît ale unora din cei care coboară scările sălii de unde s-a transmis spectacolul), demnitatea, măsura în atitudini și trăiri.

Imaginea aceasta ne obligă, prin prospețimea și bogăția de nuanțe, la o transcriere atentă, fidelă și pătrunzătoare.

— Mai credeți că ar mai fi ceva de spus?

O datorie mai veche și una mai nouă...

Petre Sălcudeanu:

— Ceva în legătură cu o datorie a noastră, mai veche. Dar să mă explic. Așa cum s-a subliniat și în puținele exemple de pînă acum, reiese limpede că tineretul de azi din satul românesc nu mai seamănă, din multe puncte de vedere, cu cel de odinioară. Singura preocupare, moștenită din tată în fiu — chiar dacă puțini erau aceia care o puteau pune în aplicare — cumpărarea de pămînt, înavuțirea, îngustau orizontul tînărului sătean de altădată.

Proprietatea comună asupra pămîntului, mecanizarea agriculturii, ștergerea treptată a diferențelor dintre sat și oraș ca rezultat al grijii permanente a partidului și statului nostru pentru continua ridicare a nivelului de trai, a schimbat radical și modul lor de a gîndi. La acest fel nou de a privi lucrurile a contribuit, fără îndoială, și cartea, ajunsă a fi prietenul cel mai apropiat al țăranului cooperator. Mijloacele de informare tot mai numeroase, schimbul de valori culturale dintre sat și oraș, toate acestea nu puteau să nu determine transformări substanțiale în conștiința tineretului sătesc. Din păcate, literatura a prins în puține ipostaze această viață nouă, calitativ superioară de la an la an.

Tineretul sătesc, în primul rînd, reprezintă elementul înnoitor, el fiind mai receptiv la tot ceea ce reprezintă progres. Acest tînăr constructor al satului românesc din epoca pe care o trăim n-a devenit încă eroul dominant al literaturii menite să reflecte schimbările satului contemporan și acesta este un minus al nostru, al scriitorilor. Tineretul sătesc merită o atenție deosebită din partea celor ce și-au făcut din scris o meserie, el reprezentînd nu numai ca număr încă un procent impresionant, dar în primul rînd pentru valoroasele surse de teme și conflicte noi pe care în mersul lui spre înainte le scoate la iveală, evidențiind laturi de un inedit surprinzător. Nu de puține ori ne este dat să citim cărți în care eroii satului se exprimă într-un mod voit colorat, utilizînd un limbaj pe care tinerii nu-l mai folosesc de mult, nici ei, și de multe ori nici părinții lor. Nu se mai poate scrie o literatură despre țăranii de azi numai cu amintirile de ieri. Conservatorismul și individualismul țărănesc, explicabile în trecut, dacă n-au dispărut încă cu totul, în schimb nu mai reprezintă o problemă caracteristică. Transformările sociale au creat în același timp premizele prefacerilor morale și astăzi nu se mai miră nimeni cînd de la tribunele consfătuirilor sau ale congreselor auzim vorbind oameni pe care numai portul de baștină ne mai obligă să-i credem țărani. Avem datorii mai vechi și altele mai noi față de acest tineret sătesc, care așteaptă de la noi o literatură adevărată din toate punctele de vedere.

★

Din interesantele relatări ale participanților la ancheta noastră, reiese limpede că de la etapa istorică în care Mitru Moț îl sfătuia pe Avram să adere la marea mișcare a timpului, chiar și prin simpla punere de deget pe hîrtie, și pînă la concepția despre recorduri, de pildă, a lui Ilie Deaconeasa, tineretul satelor patriei noastre a parcurs un drum mereu ascendent, a învățat să trăiască altfel și nu oricum, pe linia în suiș a cuceririlor socialismului și a răspunderii personale față de ceea ce împlinește, valorificînd, cu pasiune și sîrguință, toate resursele care-i stau la îndemînă, devenind coordonatorul indiscutabil al propriilor sale izvoare de energie.

CĂLĂTORIND PRIN ITALIA

IV. La Napoli, natura e totul

Dimineața la ora 6, Pascualini, portarul și casierul pensiunii, mă trezește. Urmează să plec, cu autobuzul unei companii turistice într-o excursie de o zi în sud, la Napoli, Pompei, Sorento. La 7 fără un sfert șoferul de oraș al instituției turistice respective sosește cu un microbuz în fața hotelului. Urc. Încă somnoroși sînt deja prezenți alți cîțiva turiști. Undeva, nu departe de Teatrul de Operă, pe Via Torino pare-mi-se e un mic birou de voiaj, către care ne poartă microbuzul. Apoi urcăm într-un autobuz „Fiat". Sîntem vreo 20 de persoane. Ghidul, o femeie politicoasă, pe care, poate din cauza nopții, am asemuit-o cu o ghicitoare cultivată, ne-a întîmpinat cu multă curtuazie. Nu mi-am notat dintr-o mai veche deprindere informațiile sumare rostite de-a lungul traseului, însoțite de cunoscutele epitete absolute, des utilizate în asemenea prilejuri. M-am mulțumit să răpesc din fuga mașinii pe autostrada excelent îngrijită, cîte-o frîntură de peisaj, imaginea cîte unui sat sau orășel ridicat cochet pe coline pe care cu mii de ani în urmă au văcuit cetăți romane. Aveam senzația certă că defilează prin fața mea — într-o viteză din păcate depășind suta de km. — sute de vederi ilustrate, luminate de soarele din ce în ce mai generos, odată cu înaintarea spre sud. Și totuși din înălțimile lor maiestoase, munții (perseverentele culmi ale Apeninilor) pe lîngă care treceam, înfruntau soarele cu oglinzi de zăpadă. Undeva, pe treapta unui munte, profilul sever al unei biserici. Aflu că aici a fost organizat un puternic detașament de luptători din rezistența antifascistă, că au fost lăsate multe jertfe iar acum se află mormîntul celor ce au căzut în luptă. Solemn și încruntat muntele își coboară umbre impresionante asupra podișului accidentat. Măreției sale din totdeauna istoria scrisă nu de mult i-a tatuat pe profilul semeț un semn de ample semnificații. Aveam să ascult nu odată în călătoria prin Italia declarații pline de mîndrie ale oamenilor simpli, vîrstnici și tineri, evocări impresionante despre eroismul dovedit în rezistența antifascistă.

Napoli ne întîmpină însorit, cu imagini unice. Frumusețea așezării, peisajul sînt indescriptibile. După ce străbate orașul, lăsînd în urmă Piazza Municipio, Masolio Angicino, Piazza Plebiscito, după ce parcurge întreaga via Tasro, autobuzul se oprește lîngă malul Mării Tireniene. Adie un vînt lent, cu miros de răcoare dinspre insula Ischia. Valurile lovesc liniștite, mai mult mîngîind, cheiul. Marea albăstrește pînă departe. Întorcîndu-ți fața de la mare te întîmpină orașul. Parcă cineva s-a jucat cu pămîntul și l-a silit să urce mereu în pantă. Casele albe, înălțate pe coline, nu se ascund deloc unele de altele; colinele se continuă în sus, închipuind un imens semicerc urcător pe care sînt desenate, cu un grav simț al frumuseții și perspectivei, vile albe. Senzația nu poate fi decît de uimire. Acum, din acest loc, nu mai înțeleg, sau nu mai pot aproba, pentru moment, ritmul strigat al unor cîntece care pomenesc numele orașului. Armonia organică, copleșitoarea imagine panoramică pe care o propune orașul privit din acest unghi, fără a-și pierde din cauza dimensiunilor intimitatea, perspectiva încărcată de afecțiune sînt, indiscutabil, irepetabile. Nu știu, n-am putut să-mi dau seama, în scurta trecere, de valoarea arhitecturală a fiecărei case. Privite de aproape, unele dintre ele mi-au părut de-o tristețe dezolantă. Mai ales cele din partea portului, pe care se mai văd încă și acum răni adînci de război. Aceste case, coșite de timp, cu ferestrele fără geamuri, se uită orb spre port și te fac să tresari cînd la etajul vreuneia dintre ele, printre unde vezi numai ruine, fîlfîie, pe frînghii, rufe de curînd spălate, încă nezvîntate. Dar, luate laolaltă, casele orașului se îngemănează cu natura, sînt întrutotul zidite în duhul, în spiritul peisajului. Iar Santa Lucia, Castel Dell'Ovo, Piazza della Vittoria și Via Caracciolo, Posillipo, Nisida sînt nume de pieți, de străzi, de locuri care te urmăresc cu frumusețea lor și pot fi recunoscute, după ce au fost o dată privite, cu ușurință în orice album ilustrat. Au o personalitate inimitabilă.

Timpul scurt nu mi-a îngăduit vizitarea muzeelor, operelor arhitectonice. Am luat din Napoli doar imaginea sa de neuitat. E deajuns? Marele om de cultură și tot atît de marele călător, Mihai Ralea pare a răspunde afirmativ, întrebării mele: „La Napoli arta e inferioară celei din alte orașe italiene. Natura cu splendorile ei intimidează opera omului, o face sfioasă și plină de ezitare. Căci puține gînduri ori fapte de artă umană ar putea ajunge ceea ce poate oferi aci peisajul. Muzeul de artă veche e interesant pentru arheolog, dar obișnuit pentru artist. Bisericile, exemplare banale de Renaștere, și domul gotic, de un stil amestecat, fără caracter, nou, dintr-o substanță lăptoasă și zaharată, fără patina timpului nu pot reține prea multă vreme călătorul. Aci natura e totul. Atîta culoare, atîta relief, atîtea îmbinări armonice suspendă critica și orice criteriu estetic. Aprecierea și judecata nu se mai înfiripă. Ești fericit, pur și simplu, într-un extaz care suprimă comparațiile și ierarhiile de valori".

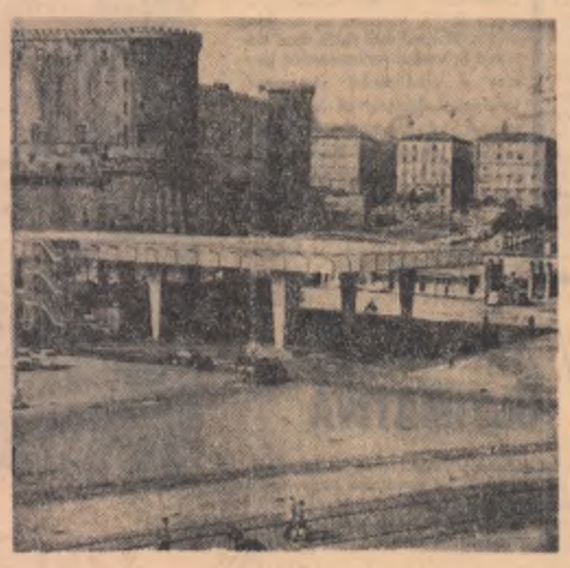

Gara maritimă a orașului Napoli

Santa Lucia lîngă ruinele orașului Pompei

...Coborîm spre sud, de-a lungul golfului. Vegetația mediteraniană, soarele, marea care însoțește șoseaua, supusă, de la cîțiva zeci de metri adîncime propun privirii un peisaj rar. În acest sfîrșit de decembrie, desigur, în munții Vrancei, în patria Mioriței a nins abundent, și brazii au căpătat contururi fantastice.

Vezuviul răsare brusc în față, aidoma celui cunoscut din manualele de școală. Acum, bătrînul furios întîmpină neclintit curiozitatea aparatelor de filmat sau de fotografiat. Cu toată măreția lui trecută, rămîne ca o stampă veche, lucrată la o scară de mari dimensiuni. Probabil nu mai păstrează decît amintirea din adînc care l-a mistuit cu aproape 2 000 de ani în urmă. Îl privesc cu compasiune pe autorul cumplitei tragedii de la Pompei și Herculanum. I se apropie sfîrșitul focului? Cine știe! Tăcut și posomorît, de o măreție sumbră (afirmația își are rădăcinile în istoria Vezuviului; cred că unui neavizat asupra realității lui trecute i-ar sugera cu totul alte impresii) se înalță ca o emblemă, ca o stemă naturală a golfului! Mă descopăr în fața ta bătrînule tragedian și-n fața furiosului tău hohot de ris sau de plîns de acum 2 000 de ani. Iată în grădinile caselor din preajmă-ți, mîndri au rodit mandarinii, și te privesc înțelegători cu fructele lor zemoase, rotunde, ca un surîs pașnic!

În grădina de vară a unui restaurant, aflat lîngă malul îndulcit de timp al mării, o voce de tenor cîntă cu accente tragice Santa Lucia. Am poposit în acea grădină și ospătîndu-mă cu mandarine abia desprinse din pomi am ascultat, redescoperindu-le, altfel decît le știam cîntecele locului. Solistul, un om rotofei, mulțumit de el, aducînd mai degrabă a negustor ori a proprietar de hotel, nu inspira cînd tăcea, nici o apropiere posibilă de cîntec. Hainele curate și bine periate arătau cu ușurință unui ochi exersat că fuseseră deseori supuse șocului binefăcător al neofalinei. Din buzunarul vestei ieșea mulîndu-se pe pîntecele de luat în seamă un lanț auriu. Suridea pe sub mustața — poate cănită! — așteptîndu-și rîndul după preludiul prelungit al chitarei, acordeonului, unor instrumente specifice locului și al nelipsitelor maracase pe care le mînuia cu patimă un om încărunțit de timp, aducînd mai de grabă a funcționar scos dintr-un birou. Trecînd de la masă la masă, zăbovind cu măsură la fiecare, la unele mai mult (aici intră în joc intuiția psihologică dobîndită desigur în zeci de ani de exercitare a profesiei), membrii orchestrei se străduiau în plină amiază să trezească nostalgii în sufletul ascultătorilor. Și ar fi izbutit dacă i-ai fi ascultat cu ochii închiși, dacă n-ai fi observat cum, înainte de finalul programului alcătuit din vreo zece cîntece (program pe care l-am ascultat de două ori și l-am descoperit același), solistul se îndrepta demn spre o farfurie dinainte pregătită, așeza tacticos pe ea o batistă cam mototolită și pornea „turul ultim" pe la mese. În dreptul fiecărei mese orchestra arunca pentru ultima oară straniile și frumoasele împliniri de sunete, melodii „triviale și plăcute", în timp ce solistul întindea zîmbind pe sub mustață farfuria pe care oamenii puneau, după obicei, sutele de lire. Cînd cheta este încheiată (și trebuie să spun că ceremonialul se desfășoară fără grabă) orchestra se retrage în dreptul ușii de intrare a restaurantului, pentru a executa melodia de mulțumire, cel mai adesea Santa Lucia pe care Mihai Ralea, ascultînd-o, notase într-un vechi septembrie că poartă în ea „toată murdăria și strălucirea sudului". Înainte de aplauzele consumatorilor, componenții orchestrei, inclusiv solistul, exclamă scurt și temperamental „Brava! Bravissimo", apoi se mistuie în lăuntrul localului unde fac calculul chetei, și, după împrejurări, consumă un coniac, așteptînd un nou grup de turiști pentru a reveni cu aceleași melodii, pătimașe, întradevăr, pînă la trivial citeodată. În spatele restaurantului — răzbunător sau protector? — se profilează Vezuviul care a văzut multe de-a lungul vremii...

NICOLAE DRAGOȘ

DE PESTE HOTARE

SPANIA. Aspect din timpul unei recente demonstraţii a studenţilor din Madrid

Alegerile parţiale din Anglia

Alegerile care au avut loc joi pentru completarea a trei locuri vacante în Camera Comunelor au marcat un regres substanţial al partidului laburist. Acest partid a pierdut unul din cele trei locuri şi a înregistrat importante scăderi de voturi în celelalte două circumscripţii.

În circumscripţia Pollok din suburbiile Glasgow-ului candidatul laburist nu a putut însuma majoritatea voturilor, mandatul fiind cîştigat de candidatul conservator. În circumscripţia Rhondda din Ţara Galilor, bastion tradiţional al partidului laburist, noul deputat a fost ales doar cu 49 la sută din numărul total al voturilor, în timp ce la alegerile generale din martie anul trecut candidatul laburist obţinuse 76,1 la sută.

Şi în circumscripţia Nuneaton laburiştii au înregistrat pierderi, deşi candidatul lor a ieşit învingător.

Reevaluări în N.A.T.O.

Constituirea unei Comisii a N.A.T.O. pentru studierea mijloacelor de „modernizare şi adaptare a alianţei la condiţiile lumii actuale" exprimă declanşarea „reevaluării tragice" — după expresia folosită în presa occidentală — a pactului atlantic. Iniţiativa procedurii de a se pune în discuţie obiectivele N.A.T.O. a fost formulată de ministrul de externe belgian, Pierre Harmel, în decembrie 1966, la ultima sesiune pariziană a Consiliului Ministerial al N.A.T.O. şi, după mai mult de două luni, Comitetul permanent al pactului a hotărît ca activitatea Comisiei să se desfăşoare sub conducerea secretarului general al N.A.T.O., Manlio Brosio.

Anticiparea rezultatelor activităţii comisiei este, evident, prematură de vreme ce raportul iniţial urmează să fie prezentat Consiliului Ministerial al N.A.T.O. care se întruneşte în iunie la Luxemburg, iar raportul final va fi luat în discuţie la sesiunea din decembrie de la Bruxelles. Dar înseşi întrebările cărora Comisia trebuie să le găsească un răspuns reflectă procesele ce se desfăşoară în N.A.T.O. Sintetizînd esenţa acestor procese, săptămînalul englez „ECONOMIST" aprecia că în dezbaterile Consiliului Ministerial al N.A.T.O. „problemele referitoare la strategia, nivelul forţelor, şi stocurilor de materiale şi chiar problema comitetelor nucleare au apărut lipsite de importanţă în comparaţie cu anii precedenţi. S-au purtat cele mai aprinse discuţii pe marginea relaţiilor Est-Vest şi s-a căzut de acord că în acest domeniu statele trebuie mai de grabă să acţioneze pe baze individuale decît în calitate de membre ale alianţei".

În interiorul alianţei atlantice se vădeşte intensificarea disputei între cele două tendinţe: cea favorabilă păstrării N.A.T.O. ca instrument al politicii agresive şi cea favorabilă promovării colaborării şi destinderii pe continentul european şi în lume. Adepţii menţinerii pactului atlantic, chiar într-o versiune mai restrînsă (fără Franţa) nu pot, desigur, subaprecia adversitatea manifestată pe scară largă faţă de prezenţa militară străină.

A devenit absolut evident că actuala criză din N.A.T.O. nu poate fi în nici un caz redusă numai la înrăutăţirea relaţiilor franco-americane. Ziaristul american Walter Lippmann, avertiza că „ar fi meschin şi lipsit de sens să se creadă că dacă nu ar exista de Gaulle, politica americană s-ar menţine intactă în Europa". Este vorba de o criză cu mult mai profundă care reflectă dificultăţile întîmpinate de S.U.A. în încercările de a impune partenerilor lor o orientare contrară intereselor naţionale.

În perspectiva desfiinţării bazelor militare străine pe continentul european, Pentagonul elaborează proiecte strategice în care accentul principal este pus pe mobilitatea unităţilor americane pregătite pentru a fi transportate în minimum de timp în orice loc de pe glob. Publicitatea făcută acestor proiecte este însoţită de „reproşuri" la adresa „ingratitudinii" partenerilor vest-europeni care în număr tot mai mare se „molipsesc" de adversitate faţă de prezenţa militară străină. Este însă greu de crezut că vest-europenii care sînt mereu mai ostili prezenţei militare străine permanente vor manifesta o prea mare dorinţă de a ţine la dispoziţie aerodromuri şi porturi pentru a primi aceiaşi soli nepoftiţi.

În consecinţă, noilor planuri strategice elaborate pe baza vechilor concepţii nu li se întrevăd prea multe şanse de succes. Dar căutarea unei alternative la cererile tot mai insistente ca trupele americane să fie retrase din Europa aşa cum s-au reflectat, de altfel, şi în rezoluţia luată în discuţie în Senatul american, reflectă impasul politicii de a dicta în N.A.T.O. exclusiv punctul de vedere al partenerului major, impasul politicii bazelor militare ca instrument al dominaţiei Washingtonului.

Z. FLOREA

DIN VIAŢA TINERETULUI LUMII

Un student a fost ucis şi mai mulţi alţii răniţi în cursul unui atac întreprins de „Bufalos", aşa-zisele „trupe de şoc" ale partidului de extremă dreaptă A.P.R.A., împotriva sediului federaţiei studenţilor de la Universitatea San Carlos din Lima, în a cărei conducere majoritatea o deţin studenţii cu vederi de stînga.

Preşedintele Tanzaniei, Julius Nyerere, a dat publicităţii o declaraţie în care anunţă că după recentele măsuri privind naţionalizarea unor bănci şi societăţi comerciale, intenţionează să procedeze la o reformă a învăţămîntului, în sensul adaptării sistemului de educaţie la nevoile de dezvoltare economică a ţării. Preşedintele a precizat că se va proceda la introducerea în programele şcolare a unor materii care să-i pregătească pe elevi pentru ramurile principale ale economiei ţării.

Vietnamul de sud
Grele pierderi americane

Pierderile suferite de trupele S.U.A. din Vietnamul de sud în cursul săptămînii trecute au fost de 1 617 morţi, răniţi şi dispăruţi, a declarat un purtător de cuvînt american, arătînd că aceasta a fost cea mai grea săptămînă pentru americani în cursul întregului război. În primele luni ale anului curent pierderile americane în Vietnam au crescut cu 33 la sută faţă de 1966.

Preşedintele Johnson a ţinut joi seara o conferinţă de presă consacrată, în cea mai mare parte, încercărilor de justificare a politicii guvernului său în Vietnam. El a lăsat să se înţeleagă că guvernul S.U.A. nu intenţionează să înceteze bombardamentele asupra R. D. Vietnam şi, în felul acesta, să deschidă calea spre tratative în scopul reglementării paşnice a conflictului vietnamez. Johnson a declarat că la sfîrşitul acestei luni se va întîlni, undeva în regiunea Oceanului Pacific, cu comandantul suprem al forţelor americane din Vietnamul de sud, generalul Westmoreland şi cu ambasadorul S. U. A. la Saigon, Henry Cabot Lodge.

Runda Kennedy

SCADENŢĂ ULTIMATIVĂ

La 30 aprilie tratativele „rundei Kennedy" vor trebui să ia sfîrşit, indiferent care va fi rezultatul lor, a hotărît joi comitetul negocierilor comerciale al G.A.T.T. Au rămas deci aproximativ şase săptămîni de negocieri destinate să ducă la o scădere reciprocă a taxelor vamale între statele membre ale G.A.T.T. şi îndeosebi între Statele Unite şi Piaţa comună.

Participanţii la tratativele G.A.T.T., într-un termen relativ scurt, au de pus la punct numeroase probleme rămase încă nerezolvate. În special membrii C.E.E. vor trebui ca în acest răstimp să poată elabora o platformă comună la runda Kennedy. În acest sens, la 10, 11 şi 12 aprilie va avea loc o reuniune a Consiliului ministerial al C.E.E. pentru a da noi instrucţiuni reprezentanţilor săi de la Geneva.

Pînă în prezent, Consiliul ministerial al celor şase şi-a menţinut neschimbată poziţia în domeniul agricol. Reprezentanţii C.E.E. au cerut în domeniul agricol, mai precis în cel al cerealelor, introducerea unor cote care să limiteze la zece la sută importurile de cereale ale C.E.E. din terţe ţări, restul de 90 la sută fiind asigurat din producţia „celor şase". Pînă acum Statele Unite au respins această propunere.

În actuala etapă a acestor tratative, negociatorii americani vor trebui să dea un răspuns clar la cererea C.E.E. de a se renunţa la legea denumită „American Selling Price", potrivit căreia produsele chimice importate de Statele Unite din Europa nu pot fi supuse reducerii preconizate a taxelor vamale.

Problema se complică şi mai mult avînd în vedere că legea amintită nu poate fi abolită decît printr-o hotărîre a Congresului S.U.A. Observatorii politici apreciază că dacă Congresul american nu va anula legea în limite de timp rezonabile importanţa de ansamblu a negocierilor „rundei Kennedy" va fi considerabil redusă.

● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT

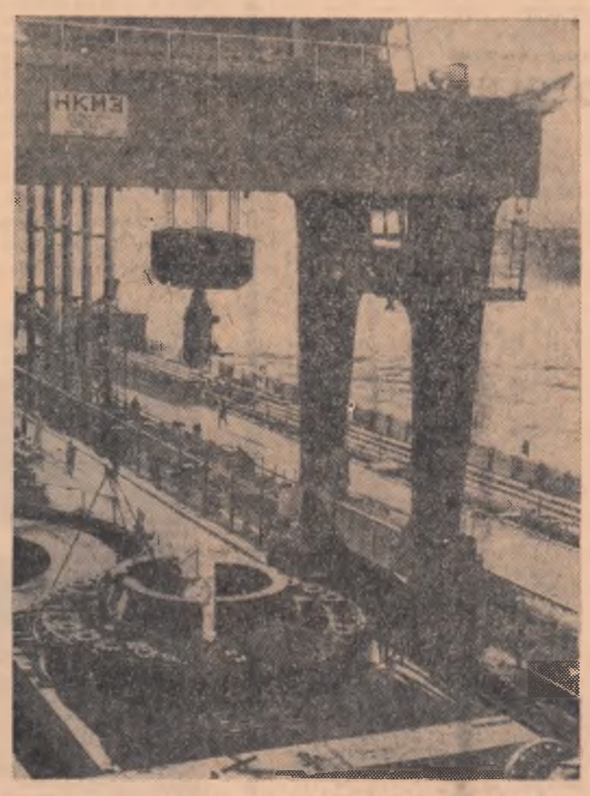

Peisaj industrial din R.A.U.

● AGENŢIA P.A.P. transmite: La Geneva a avut loc a doua sesiune a grupului de lucru G.A.T.T. care a analizat cererea Poloniei de aderare la G.A.T.T. Guvernul polonez şi-a exprimat dorinţa în decembrie 1966, ca Polonia să fie primită membră cu drepturi depline în G.A.T.T. Polonia este membră asociată a G.A.T.T. încă din anul 1959.

La sesiune au participat aproximativ 70 de reprezentanţi din 30 de ţări membre ale G.A.T.T. precum şi observatori din partea unor organizaţii economice internaţionale. Agenţia P.A.P. informează că la sesiunea grupului de lucru au fost reprezentate: R. S. Cehoslovacă, R. S. F. Iugoslavia şi Cuba, precum şi un observator din R. P. Ungară.

„COSMOS-144"

● SATELITUL artificial al Pămîntului „Cosmos-144", lansat la 28 februarie a.c. în Uniunea Sovietică, a fost destinat, ca şi predecesorul său — „Cosmos-122", cercetărilor meteorologice. Una din misiunile acestor doi sateliţi constă în experimentarea aparatajului pentru realizarea de imagini tele şi cu raze infraroşii ale învelişului de nori circum terestru, atît pe partea expusă soarelui, cît şi pe cea umbrită. Totodată, se are în vedere măsurarea radiaţiei emanate şi reflectate de suprafaţa terestră, nori şi atmosferă.

● ÎN CAPITALA congoleză Kinshasa, s-a anunţat că a fost deschisă o anchetă împotriva a doi dintre foştii colaboratori ai lui Chombe, Bernard Munongo şi Jean Neymbo. Ei sînt acuzaţi de a fi participat la redactarea şi distribuirea periodicului clandestin „Leopardul liber", imprimat, după cum anunţă postul de radio Kinshasa, în capitala Belgiei.

CONCEDIERI ÎN ARGENTINA

● ADMINISTRAŢIA companiei de stat argentiniană „Ferocarilas" a ordonat concedierea cîtorva mii de muncitori feroviari care au participat la greva generală din 1 martie a.c. Pe de altă parte, printr-o hotărîre a administraţiei au fost reduse salariile la 130 000 de muncitori. În aceeaşi hotărîre se avertizează că, dacă muncitorii vor recurge la o nouă grevă generală, ei vor fi concediaţi pe timp de 30 de zile.

● UN „MARE JURIU" ale cărui funcţiuni corespund în procedura judiciară americană cu cele ale procuraturii, a început joi o anchetă oficială asupra „Complotului" împotriva fostului preşedinte Kennedy, care ar fi fost descoperit de Jim Garrison, procuror al oraşului New Orleans.

Primul convocat, pentru a fi anchetat, a fost avocatul Dean Andrews, care la puţin timp după asasinat a primit un telefon din partea unui oarecare Clay Bertrand cerîndu-i să apere pe Lee Harvey Oswald.

● MINISTRUL afacerilor externe al Norvegiei, John Lyng, a declarat joi la Londra, cu prilejul unei conferinţe de presă, că dacă Marea Britanie va începe negocieri oficiale cu reprezentanţii Pieţei comune, Norvegia va cere probabil şi ea aderarea la C.E.E. El a precizat, totodată, că guvernul norvegian nu intenţionează pentru moment să anuleze taxa de 30 la sută asupra importului de vehicule britanice în Norvegia.

● DUPĂ cum relatează agenţia U.P.I., purtătorii de cuvînt ai Statelor Unite şi Tailandei au recunoscut oficial joi seara că avioanele americane de la bazele militare din Tailanda sînt folosite pentru raidurile de bombardamente asupra teritoriului R. D. Vietnam

SUCCESELE... COMERCIALE ALE LUI „CONCORDE"

● COMPANIA vest-germană „Lufthansa" a comandat joi trei avioane „Concorde", ceea ce ridică la 72 totalul comenzilor pentru viitorul avion supersonic de pasageri franco-britanic. Această hotărîre, aşteptată deja de cîteva luni, pare să fi fost determinată, în ultimă instanţă, de ritmul lent al creării şi fabricării viitorului avion supersonic american Boeing 2 707, pe care „Lufthansa" l-a comandat anterior.

Căsătorie cu peripeţii

O ştire laconică transmisă de agenţiile de presă anunţă că Adunarea legislativă a statului Maryland a anulat legea care interzice căsătoriile între cetăţeni albi şi negri. Maryland era unul din cele 17 state, în majoritate sudiste, ale S.U.A. unde această lege rasistă era în vigoare. Alte 16 state continuă să o aplice. Şi nedreptatea ei poate fi văzută în adevărata ei lumină, raportată la soarta unei familii americane din statul Virginia: Richard Loving, un alb, şi soţia lui, Mildred, o frumoasă metisă.

„Greşeala" capitală a familiei Loving a fost că şi-a propus să trăiască în statul Virginia. Imediat ce s-au instalat aici ei au fost inculpaţi pentru „infracţiune la legea căsătoriilor". Termenii acestei legi sînt clari: „Este interzis oricărei persoane de rasă albă să se căsătorească cu oricine, în afara unei alte persoane albe". Un tribunal l-a condamnat pe Richard Loving la un an închisoare, cu suspendarea pedepsei. I s-a pus însă o condiţie: împreună cu soţia lui trebuia să părăsească statul Virginia pe timp de 25 de ani. Cei doi s-au executat, dar ulterior, în 1963, s-au înapoiat. Sprijiniţi de „Asociaţia americană a libertăţilor civile" ei au făcut apel la sentinţa judecătorească. Un tribunal federal local a refuzat să se pronunţe. Avocaţii familiei Loving au făcut atunci apel la Curtea Supremă a statului Virginia. Zadarnic. „Parlamentul statului şi nu noi are sarcina de a face legile" au răspuns judecătorii rasişti. Ei au permis totuşi „inculpaţilor" să rămînă în Virginia, cu o singură condiţie: vor trebui să trăiască despărţiţi! Cazul a ajuns acum la Curtea Supremă a S.U.A.

I. R.

● *INSTITUTUL de tehnologie din California a anunţat că recent a fost descoperit un nou quasar (obiect cvasi-stelar), care a fost denumit „0237—23". Potrivit declaraţiilor savanţilor institutului, acesta este cel mai strălucitor şi cel mai rapid quasar dintre cei 200 descoperiţi pînă în prezent. Ei au precizat că „0237—23" se deplasează cu o viteză de 241 000 km/sec., îndepărtîndu-se de Pămînt. Compoziţia sa chimică este puţin comună, au declarat specialiştii. El conţine titanîu, sulf, crom, cobalt şi fier. Cu excepţia sulfului, nici unul din celelalte elemente nu au mai fost observate în compoziţia quasarurilor descoperiţi pînă în prezent.*

Tulburări în Aden

Cînd Londra a fixat data acordării independenţei Federaţiei Arabiei de sud, 1968, era încă departe şi nu prezenta o scadenţă iminentă. Marea Britanie obţinuse (sau spera să obţină) două cîştiguri importante: „liniştirea spiritelor" în sudul Peninsulei Arabe şi un „răgaz", o amînare a desnodămîntului.

Că hotărîrea prin care anul 1968 era fixat ca dată limită pentru acordarea independenţei n-a liniştit „spiritele", ci, dimpotrivă, le-a agitat şi mai mult, s-a văzut imediat. Reprezentanţii populaţiei şi, în primul rînd, Frontul de Eliberare Naţională din Arabia de sud s-a pronunţat împotriva hotărîrii respective, considerînd-o drept o manevră colonialistă, menită să perpetueze dominaţia britanică în sudul arab. Frontul a cerut acordarea imediată a independenţei. Se ştie că acţiunile organizate în sprijinul acestei revendicări au dus în cele din urmă la suspendarea constituţiei Adenului, demiterea guvernului condus de Abdul Mackawee şi preluarea întregii puteri de către guvernatorul englez Turnbull. În aceste condiţii de stare excepţională, cu puşcaşi în permanenţă cu degetul pe trăgaci, cererilor de acordare imediată a independenţei li s-a răspuns, firesc, prin gloanţe. Menţiunea că „s-au înregistrat morţi şi răniţi" a început să devină tot mai frecventă în comunicatele oficiale.

Dar nu atît data a stîrnit profunda nemulţumire a populaţiei adenite, cît mai ales „formula" preconizată de Anglia, aceea de a transforma Federaţia într-un „stat unitar" — cuprinzînd, bineînţeles, şi Adenul — în care puterea ar fi deţinută de elemente procolonialiste şi deci s-ar asigura aici prezenţa britanică într-un nou sistem. Or, populaţia atît din Aden cît şi din alte teritorii sud-arabe, consideră Federaţia ca pe o creaţie hibridă, artificială, neviabilă, şi cer acordarea independenţei fără condiţia realizării „statului unitar".

Comportarea autorităţilor engleze în Aden s-a dovedit însă destul de curioasă. Cu toate că se află în ajunul plecării, cu toate că au anunţat chiar şi strămutarea bazei militare din Aden, englezii acţionează aici ca şi cum ar mai avea de stat măcar 10 ani sau, mai degrabă, ca şi cum nici nu s-ar fi pus vreodată problema plecării.

Aşa au procedat şi cu prilejul foarte recentelor demonstraţii de pe străzile Adenului. S-a tras în demonstranţi, şi, pe lîngă contingentul obişnuit de răniţi şi arestaţi, s-a plătit şi tributul de vieţi: 50 de morţi...

A urmat apoi o nouă „escaladă a violenţei", în cursul căreia au fost asasinaţi alţi membri ai Frontului de eliberare (F.L.O.S.Y.), printre care cei trei fii ai lui Abdul Mackawee. Cam în acelaşi timp cotidianul londonez „The Times" scria: „Deşi 1 ianuarie (1968) era data stabilită iniţial pentru independenţă, Cartea Albă nu menţionează nici o dată, şi s-ar putea ca aranjamentele pentru retragerea forţelor să întîrzie, în care caz independenţa ar putea fi amînată".

În aceste condiţii evenimentele din Aden conferă greutate afirmaţiei potrivit căreia Marea Britanie nu intenţionează să părăsească cu adevărat Arabia de sud, chiar şi după proclamarea aşa-numitei independenţe.

ION D. GOIA

MONTREAL — EXPO 67

● „Pămîntul oamenilor" ● Un imens Luna Park ● O raită prin cele 70 de pavilioane: 60 de ore.

Anul acesta este pentru Canada un an jubiliar. La 1 iulie va fi marcat centenarul creării Confederaţiei canadiene. Evenimentul va fi însă sărbătorit printr-un lung şir de ceremonii, serbări, festivităţi care se vor desfăşura de-a lungul întregului an. Una din cele mai importante, dacă nu cea mai strălucită manifestare închinată centenarului va fi „Expo-67" expoziţia mondială de la Montreal.

La „Expo-67", care urmează să-şi deschidă porţile în aprilie, participă oficial 70 de ţări. Aceasta înseamnă o participare aproape dublă în comparaţie cu precedenta expoziţie mondială de la New York (unde au expus 40 de ţări). Calificativul de „cea mai mare expoziţie organizată vreodată", calificativ care a însoţit cu nouă ani în urmă expoziţia de la Bruxelles şi cu trei ani în urmă expoziţia din capitala Statelor Unite, a devenit un leit-motiv al anticipărilor despre noua ediţie canadiană, de la Montreal. Informaţiile pe care le deţinem pînă acum ne permit să credem că formula publicitară „cea mai mare" se va dovedi îndreptăţită. În orice caz „Expo-67" candidează la titlul de cea mai originală expoziţie mondială. Spre deosebire de expoziţiile anterioare, cea de la Montreal nu pune accentul pe caracterul economic-comercial, ci pe cel alegoric, de subliniere a unor mari idei, a unor mari direcţii de dezvoltare a societăţii contemporane. În mare, „Expo-67" a fost concepută de organizatorii canadieni ca un imens Luna Park. Motto-ul expoziţiei este „PĂMÎNTUL OAMENILOR" (inspirat din titlul cărţii lui Antoine de Saint-Exupery). Zecile de pavilioane de o mare frumuseţe şi originalitate — multe dintre ele construite pe insule artificiale create pe fluviul San Lorenzo — au fost astfel concepute şi organizate încît să ilustreze cuceririle omului, lupta pentru progres în toate domeniile care condiţionează existenţa omenirii, năzuinţa spre un viitor mai bun. În mod simbolic, pavilionul canadian a fost botezat Katimawik — ceea ce în limbajul eschimos înseamnă „loc de întîlnire şi înţelegere".

Ar fi, desigur, foarte greu să dăm detalii, oricît de fugare, despre fiecare din cele 70 de pavilioane. Amintim, de pildă, că pavilionul francez, construit ca un imens fagure are ca temă centrală setea de cunoaştere a omului contemporan. Pavilionul Statelor Unite, conceput ca o enormă cupolă geodezică transparentă, înaltă de 55 de metri, are drept motiv inspirator cucerirea spaţiului cosmic. Unul din cele mai originale pavilioane, cel al Spaniei, e construit în genul unei sere şi are ca temă lupta omului pentru fertilizarea pămîntului. Inspirat la rîndul lui, din ideea luptei pentru explorarea Cosmosului, pavilionul Uniunii Sovietice se prezintă ca o construcţie îndrăzneaţă cu 30 de etaje. Pavilionul italian care, din exterior dă o originală impresie de cuburi suprapuse asimetric, este dominat de tema supunerii naturii de către om.

Rămîne să adăugăm un amănunt care ne poate da o imagine despre amploarea expoziţiei. Din datele publicate de specialişti în presa canadiană reiese că o sumară „raită" prin toate pavilioanele expoziţiei necesită cel puţin cinci zile (socotind că dedici acestei ocupaţii cîte 12 ore zilnic).

Dacă tema lui „Expo-67" este „Pămîntul oamenilor", trebuie adăugat că, aşa cum reiese din numeroase informaţii care ne-au parvenit, Montreal-ul va fi pe durata acestei mari manifestări internaţionale un „Pămînt al celor mai plăcute surprize". Marele oraş canadian se pregăteşte să devină pentru şase luni o adevărată capitală mondială a culturii şi artei. Vor fi prezente nu mai puţin de opt vestite companii de operă, douăsprezece ansambluri de dansuri clasice, şaptesprezece trupe teatrale, zece orchestre simfonice. Ajunge să cităm doar cîteva din ansamblurile artistice aşteptate la Montreal: Scala din Milano, Teatrul naţional britanic cu Laurence Olivier, Comedia franceză, baletul Teatrului Mare din Moscova, Filarmonica din New York. Printre marii solişti care vor concerta se numără Sviatoslav Richter, Arturo Benedetto Michelangeli, Maria Callas, Iehudi Menuhin. Aceasta pentru a nu mai vorbi de cele două festivaluri cinematografice ce se vor desfăşura în lunile mai şi august şi de numărul impresionant al orchestrelor renumite de muzică uşoară din zeci de ţări, care vor transforma Montreal-ul într-o sucursală a unui Montmartre, Las Vegas, Broadway sau Acapulco.

„Expo-67" are toate şansele să se înscrie printre reuşitele tradiţionalelor manifestări care sînt expoziţiile internaţionale.

EM. RUCĂR

Una din atracţiile expoziţiei va fi Gyrotronul, o instalaţie construită de englezul Sean Kenny şi care va permite, în fiecare oră, unui număr de 3 000 de vizitatori, să trăiască o serie de experienţe neobişnuite. Instalaţia lansează în spaţiu cu o viteză de 70 metri pe minut 85 obiecte. Proiecţii abil realizate dau efectul vitezei şi iluzia mişcării în Cosmos, în interiorul unui vulcan, pe un tavan, în fundul mării etc.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".